

CURIERUL ADVENTIST

AUGUST 2022: USA SPRE ETERNITATE + ORICE GENUNCHI SE VA
PLECA ÎNAINTEA LUI + COPACUL LUI DUMNEZEU + MITRA SAU
COROANA + TESTAREA LUI MOISE – UN MODEL MĂREȚ AL UNUI
ADEVĂRAT LIDER + DA, VREAU ȘI ȘTIU + TRANSFORMAREA LUI
IACOV + ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI DIN GENEZA + ISUS VINE!

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INSPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS

„Iată, Eu vin curând...”

Misiunea noastră este să-L înălțăm pe Domnul Isus Hristos prin prezentarea de experiențe ale dragostei Lui nemărginite, de articole și știri, ajutându-L astfel pe cititor să-L cunoască mai bine pe Mântuitorul și să aibă o speranță vie în apropiata Lui revenire.

Poteci de suflet este chemarea unui drum dinspre sine către sine și are un public-țintă – femeia. Din perspectiva aceasta, cartea este un dar – o radiografie a propriului suflet, pentru a lumina potecile altor inimi. Și încă ceva: Este bine să nu umbli singur pe potecile sufletului. Te poți rătăci sau poți ocoli sisific același munte al neputinței. Autoarea a descoperit pe Cineva care are harta și lumina... E bine să mergi cu El. E sigur.

De multe ori ni se pare iluzoriu gândul că urmele noastre vor putea vreodată să însemne ceva... Și atunci zărim încă o dată urmele Lui. Ale Celui care a venit să pășească în nisipul acestei lumi cu urme de veșnicie, iar valurile nu le-au putut șterge până astăzi. Cartea *Urme pe nisip* este despre faptul că urmele tale făcute cu Dumnezeu rămân pentru totdeauna – săpate în ceruri, în inimi, în dragoste și în clipe.

evs
editura viață și sănătate

Anul XCIX, AUGUST 2022. Publicația oficială a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.
Apare lunar, sub coordonarea Comitetului Uniunii.

Director Balla Lorand; Redactor-șef Teodor Huțanu; Coordonator ediție limba maghiară Ernest Szász; Consultanți: Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Colaboratori speciali: Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Redactor web Marian Mihai; Lectura manuscrisului Adrian Neagu; Redactor-corector Livia Mihai; Tehnoredactor Irina Toncu; Adresa de corespondență: Curierul Adventist, str. Erou Iancu Nicolae nr. 38-38A, Voluntari, jud. Ilfov, cod 077190; E-mail curierul@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Imprimare Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov, Tel. 021/323 00 20; Fax 021/323 00 40

ISSN 1220-6725

UȘA SPRE ETERNITATE

Dorința după eternitate este o problemă de creație. Așa ne-a făcut Dumnezeu să fim! Dumnezeu a pus în noi „gândul veșniciei” pentru că veșnicia există și Dumnezeu vrea ca noi să ne pregătim pentru ea. Eternitatea nu este opțională, ci obligatorie! Opțională este numai destinația în care vrem să ne-o petrecem.

Omul resimte chemarea spre veșnicie, dar nu știe pe ce cale să apuce ca să ajungă într-acolo. El aude și simte chemarea eternității, dar aleargă spre ea bătând la porți străine, care i se deschid doar ca să-l amăgească și să-i îndrepte atenția către drumuri înfundate, care nu duc nicăieri.

În Evanghelia după Ioan, printre multele feluri în care Isus se prezintă, găsim și simbolistica ușii. „Eu sunt Ușa. Dacă intră cineva prin Mine, va fi mântuit; va intra și va găsi pășune” (Ioan 10:9).

Simbolul

O simbolistică a cărui dialectică este plină de semnificații mântuitoare. Stă în natura ușilor să fie, simultan, separare și unificare. Închidere și deschidere. Nu e, așadar, de mirare că, în Noul Testament, întâlnim și dimensiunea lor stimulatorie, și pe aceea inhibitorie. Ele sunt când interdicție, când invitație, când transparență, când blocaj. Astfel, avem în Matei 7:7, pe de o parte („bateți, și vi se va deschide”), și Matei 25:10-11, pe de alta („și s-a încuiat ușa”), în ciuda cerinței insistente a fecioarelor nechibzuite: „Doamne, Doamne, deschide-ne!” „Încuiată” este și ușa prietenului solicitat, la miezul nopții, să ajute un alt prieten (Luca 11:7), „strămtă” e ușa care duce la mântuire (Luca 13:24-25). Există ușa zăvorâtă a temniței, pe care o poate deschide doar îngerul Domnului (Faptele 5:19) sau vreun cutremur providențial (Faptele 16:26), există ușa protectoare, în spatele căreia ucenicii se ascund pentru a se apăra de frica iudeilor (Ioan 20:19,26), există ușa care, închisă, creează un cadru propice, intim, pentru reculegere și rugăciune (Matei 6:6). Apogeul este atins de ușa de la intrarea în încăperea unde este tronul universului (Apocalipsa 4:1).

„Prin simboluri, profetul se poate înălța deasupra celor pământești și materiale și poate atinge treptele superioare ale minții și ale inimii cu impresii cerești care sfidează exprimarea în limbaj literal” (CBAZȘ la Apocalipsa 4:1).

Isus este Ușa. Coordonatele chemării la veșnicie

Ușa e o persoană

În simbolistica biblică, „ușa” nu este un loc de pasaj neutru, un „obiect” prin care se trece într-o direcție sau alta. Ușa e o persoană, iar trecerea prin ea – o întâlnire, un dialog, forma de comunicare supremă cu Dumnezeu. Un hotar între lumea de-aici și „Locul Preasfânt”, jertfa Mântuitorului, ce ne procură „o intrare slobodă” (Evrei 10:19-20).

Ușa e, prin definiție, vie. Ceea ce înseamnă că ea nu funcționează mecanic, după o regulă previzibilă. Nu se poate redacta un „îndreptar” al intrării prin ea, un „mod de întrebuințare”. Nu există, cu alte cuvinte, o ideologie a parcursului, o „rețetă”, o formulă magică de natură să deschidă orizontul împărăției. Nu e suficient să strigi din răspuțuri: „Deschide-te!” Niciun efort omenesc nu procură posibilitatea de a intra. Totul depinde de El, de lucrarea Lui în favoarea noastră. De fapt niciun efort omenesc, nicio soluție omenească, nu poate oferi acces „pe calea cea nouă și vie

CUPRINS

3 Editorial

Emil Jigău

Ușa spre eternitate

5 Spiritual

Balla Lorand

Orice genunchi se va pleca înaintea Lui

8 Opinii

Daniel Nițulescu

Copacul lui Dumnezeu

10 Istoria creștinismului

Benone Lupu

Mitra sau coroana (II)

14 Universitatea Adventus

Emanuel Sălăgean

Festivitatea de absolvire la Universitatea

Adventus și la Școala postliceală sanitară

„Dr. Luca” din Cernica – promoția 2022

18 Spiritual

Emilian Niculescu

*Testarea lui Moise – un model mareț
al unui adevărat lider (Exodul 18)*

22 Misiune

Magdalena Roman

Da, vreau și știu

24 Meditație

Ștefan Radu

Transformarea lui Iacov (I)

26 Teologie

Florin Lăiu

Întrebări și răspunsuri din Geneza (III)

30 De la inimă la inimă

Aurel Neațu

Isus vine!

31 Pagina copiilor

Alina Chirileanu

Iosif

pe care ne-a deschis-o El, prin perdeaua dinăuntru, adică trupul Său”. De aceea, cu Dumnezeu, veșnicia este sigură.

Ușa e strâmtă

Pe de altă parte, în desfășurarea drumului spre înăuntru, nimic nu e arbitrar, lăsat la voia întâmplării. Pentru a intra se pun anumite condiții, se sugerează existența unor criterii. Ușa e totuși „strâmtă”. Dar nu e nici opacă, nici exclusivistă. E doar selectivă. Numai că „selecția” se face la nivelul celui care alege să o abordeze. Prin urmare, „poarta cea strâmtă” nu e o nișă meschină prin care te strecoari cu greu. E o deschidere sumptuară, bine păzită, prin care nu accesul „fizic” e dificil, ci „formalitățile” de acces. Ca să intri, ți se oferă o deschidere generoasă, largă, dar ți se cere, în același timp, o investiție interioară, o renunțare la propriul eu. Matei 16:24: „Să se lepede de sine...” Poarta e largă, intrarea e strâmtă. Calea se oferă tuturor, dar trece prin potențialul restrictiv al fiecăruia.

Isus înăuntru

Este fascinant modul în care Mântuitorul se poziționează față de noi, astfel încât întâlnirea cu El să aibă loc. În anumite situații, El se află în interior, așteptând manifestarea unui interes autentic din partea noastră de a intra. O „condiție” a „intrării” în spațiul imens al mântuirii este să ai o reprezentare clară a Celui care deschide. Trebuie să știi cine e dincolo de ușă, să știi cu cine te întâlnești, să ai conștiința prezenței Lui. Să dorești a te întâlni cu El. El este doritor să ne deschidă, de aceea ni se adresează cu invitația: „Bateți, și vi se va deschide” (Matei 7:7). În acord cu Matei 24:33, „...să știți că Fiul omului este aproape, este chiar la uși”, reacția Lui în a ne întâlni, în a deschide, este imediată.

În fața ușii, trebuie să fii pătruns de dorința fierbinte de a intra, de neamănat, de ne-negociat. N-ar trebui să existe pas înapoi, eschivă, dubii.

Isus în afara ușii

Cel care cheamă, Mirele, nu e întotdeauna înăuntru. Nu e doar cel care deschide când „se bate” la ușa Lui. Se întâmplă ca, dimpotrivă, tocmai El să fie cel care bate. Înainte să ofere intrarea, El o solicită: „Iată, Eu stau la ușă și bat; dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cina cu el, și el cu Mine” (Apocalipsa 3:20). Avem aici unul din „criteriile” necesare deschiderii ușii. Pentru ca dorința ta de a intra să fie auzită, trebuie ca și tu să fi auzit apelul, glasul celui alt. Cu alte cuvinte, te vei bucura de tot atâta deschidere câtă deschidere ai avut tu însuși când ai fost chemat. Nu ți se deschide dacă n-ai deschis, în prealabil, Celui care bate.

Importantă nu este bătaia, ci glasul. Este o precizare importantă pe care o face Mântuitorul în apelul Lui. Este un apel care are de-a face cu relația. Bătaia are un caracter limitat – mecanic, sonor, nepersonalizat, pe când glasul are de-a face cu cunoașterea reciprocă, cu părțasia. De aceea întâlnirea se va finaliza cu o cină.

Isus în afara porții

Pentru a deschide umanității deviate o ușă recuperatoare, pentru a reinstitui, dincolo de moarte, un orizont al învierii, Isus trebuie mai întâi să moară. Pentru a pătrunde în lumea creaturilor Sale, Tatăl se revărsă în misiunea Fiului, iar Fiul se face om, adică acceptă să preia limitele condiției umane, cu tot ce implică ele: umilință, suferință, moarte (Cf. Filipeni 2:7,8).

Evrei 13:12 („De aceea și Isus, ca să sfințească norodul cu însuși sângele Său, a pățimit dincolo de poartă.”) modifică în chip surprinzător scenariul „clasic” al întâlnirii cu Mirele. El nu mai e „înăuntru”, dincolo de ușă, ci dincoace de ea. Nici „afară” și nici „înăuntru”. Spațiul întâlnirii este situat în afara cetății, în afara porții. Este locul întâlnirii supreme dintre om și Dumnezeu prin Domnul Hristos, la cruce. „Să ieșim dar afară din tabără la El și să suferim ocară Lui” (Evrei 13:13).

Prin Fiul, Tatăl a intrat pe poarta cea strâmtă (din perspectiva Sa) a omenescului, iar nouă ni se cere să intrăm prin poarta cea strâmtă (din perspectiva noastră) a sfințirii. Creatorul care coboară și creatura care este ridicată, aceasta este „schema” salvării.

Golirea de sine, sacrificiul deliberat al eului care ne bulversează viața, topirea identității proprii în identitatea, mai înaltă, a Celui care cheamă. Ni se cere să ne lepădăm de ceea ce ne-am obișnuit să socotim ca fiind însăși esența persoanei noastre. Ești avertizat că nu poți căpăta totul fără să dai totul. Că, de fapt, nu poți avea acces la lumea de dincolo de ușă dacă nu renunți tranșant la lumea de dincoace de ea.

Chemați la veșnicie

„Cadrul” ușii nu e unidirecțional. Prin el se intră, dar prin el se și iese. Isus, „Ușa oilor”, le „cheamă pe nume și le scoate afară” (Ioan 10:3). Cine Îl alege ca intrare „va ieși” din îngrădirea steapă „și va găsi pășune” (vers. 9). Ceea ce obții e intrarea într-o deschidere, recuperarea creației originale, destinația numită eternitate – eternitatea petrecută cu Cel care a făcut posibilă intrarea în ea. Ce perspectivă!

Isus, Ușa, stă între două lumi ca o diafragmă flexibilă, mijlocitoare a unei intrări și ieșiri, invitându-ne la o perspectivă de neimaginat: „Lucruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc” (1 Corinteni 2:9).

La sfârșitul timpului, în Noul Ierusalim, ușile își vor atinge apoteoza: se vor multiplica (Apocalipsa 21:12-13), astfel încât cetatea finală va avea douăsprezece porți, câte trei pentru fiecare punct cardinal, și nu se vor mai închide niciodată „fiindcă în ea nu va mai fi noapte” (Apocalipsa 21:25). Abia în acest stadiu al ei, lumea va cunoaște „normalitatea”, adică norma pentru care a fost creată: vor fi uși deschise spre toate zările și ele vor rămâne deschise pentru toți și pentru totdeauna. ■

Emil Jigău, trezorer, Uniunea de Conferințe

ORICE GENUNCHI SE VA PLECA ÎNAINTEA LUI

Unul dintre cele mai dezbătute subiecte în practica bisericii rămâne și cel legat de poziția pe care trebuie să o aibă închinătorul atunci când se roagă. Ne rugăm în picioare sau ne rugăm în genunchi? Totuși, dincolo de dilema legată de cum stăm când ne rugăm, sunt și unele aspecte mai importante decât poziția în care venim înaintea lui Dumnezeu.

Rugăciunea pe genunchi ar trebui să exprime smerenia, pocăința omului, respectul față de Cineva mai mare decât el. Biblia este plină de referințe la modul aceasta de închinare. Avem, de exemplu, o referință despre cei 7.000 de bărbați care nu și-au plecat genunchii în fața lui Baal (1 Împărați 19:18), apoi Solomon s-a așezat în genunchi în fața întregii adunări pentru rugăciunea lui specială de la inaugurarea templului (2 Cronici 6:13), Daniel se ruga și el chiar și după ce a aflat că este ilegal să o mai facă: „de trei ori pe zi îngenunchea” (Daniel 6:10), Ștefan „a îngenuncheat” în timp ce era lovit cu pietre (Faptele 7:60), iar Petru, apropiindu-se de patul unde fusese depusă Tabita, „a îngenuncheat și s-a rugat” (Faptele 9:40). Ellen White afirmă despre Domnul Isus că Și-a format acest obicei încă din tinerețe: „Pentru prima dată, copilul Isus privea templul. El i-a văzut pe preoții îmbrăcați în veșminte albe îndeplinindu-și slujba solemnă. A privit la victima însângeraată de pe altarul de jertfă. Împreună cu credincioșii, a îngenuncheat în rugăciune, în timp ce norul de fum de tămâie se înălța spre Dumnezeu.¹ Cu toate că oamenii și-au format obiceiul de a îngenunchea înaintea Divinității, există totuși și îngenuncheri false, din obișnuință, sau chiar ironice. Vă propun să analizăm împreună atitudinea unor personaje din Biblie care s-au plecat în genunchi, pentru a înțelege de ce nu este suficientă doar poziția în care ne așezăm înaintea lui Dumnezeu.

Cei care își pleacă genunchii degeaba

„Atunci, mama fiilor lui Zebedei s-a apropiat de Isus, împreună cu fiii ei, și I s-a închinat, vrând să-I facă o cerere. El a întrebat-o: «Ce vrei?» «Poruncește», I-a zis ea, «ca, în Împărăția

Ta, acești doi fii ai mei să șadă unul la dreapta și altul la stânga Ta.»” – Matei 20:20-21

S-ar putea scrie multe pagini despre soția lui Zebedei și despre fiii ei, dar de data aceasta aș vrea să ne oprim doar la detaliul observat în textul acesta. Ea L-a rugat pe Isus stând pe genunchi, dar cererea ei nu a fost cea mai înțeleaptă rugăciune pe care o putea rosti. Oamenii aceștia nu erau nicidecum primii cărora Domnul le-ar fi putut zice: „Și tu umbli după lucruri mari? Nu umbra după ele!” (Ieremia 45:5). Ori de câte ori suntem înclinați să căutăm lucruri mari doar pentru că lumea umblă după ele, fie pentru noi, fie pentru copiii noștri, să nu uităm acest avertisment: „Nu umbra după ele!” Atunci când stăm pe genunchi, trebuie să ne oprim din umblarea noastră după lucrurile mari ale acestei lumi. Închinarea în fața lui Isus este autentică doar dacă nu este pătată de egoism și mândrie. „Isus S-a purtat blând cu ei și nu le-a muștrat egoismul când căutau să fie așezați mai presus de frații lor.”² Oare de câte ori am beneficiat și noi de blândețea lui Isus? De câte ori ne-am așezat la picioarele lui Isus înălțând rugăciuni egoiste? Degeaba ne manifestăm forma închinării înaintea lui Dumnezeu atunci când fondul este impregnat cu egoism.

Cei care se pleacă pe genunchi din batjocură

„Ostașii dregătorului au dus pe Isus în prețoriu și au adunat în jurul Lui toată ceata ostașilor. L-au dezbrăcat de hainele Lui și L-au îmbrăcat cu o haină stacojie. Au împletit o cunună de spini, pe care I-au pus-o pe cap, și I-au pus o trestie în mâna dreaptă. Apoi îngenuncheau înaintea Lui, își băteau joc de El și ziceau: «Plecăciune, Împăratul iudeilor!» Și scuipau asupra Lui și luau trestia și L-băteau în cap.” – Matei 27:27-31

Sunt mai multe situații în Biblie în care cei credincioși au fost batjocoriți: Samson a fost batjocorit de filistenii, soldații de pe zidurile Ierusa-

**ÎNCHINARE
AUTENTICĂ
BALLA
LORAND**

**NE RUGĂM ÎN
PICIOARE SAU NE
RUGĂM ÎN GENUNCHI?
TOTUȘI, DINCOLO
DE ACEASTĂ DILEMĂ
LEGATĂ DE CUM STĂM
CÂND NE RUGĂM,
SUNT ȘI UNELE MAI
IMPORTANTE DECÂT
POZIȚIA ÎN CARE
VENIM ÎNAINTEA LUI
DUMNEZEU.**

**CÂND INIMA ESTE
CAPTIVATĂ DE UN
ANUMIT LUCRU,
ÎL PREȚUIEȘTE,
ÎL ÎNDRĂGEȘTE,
ÎL PĂSTREAZĂ.
IAR ACEASTA
ESTE TOCMAI
DEFINIȚIA
ÎNCHINĂRII.**

limului au fost batjocoriți de Rabșache, Goliat l-au batjocorit pe David, 42 de copii l-au batjocorit pe Elisei. Eroii credinței au trebuit de multe ori să bea paharul amar al disprețului celorlalți: Enoh, Noe, Moise, Samuel, Ana, Ilie, Isaia, Ioan Botezătorul, Ștefan și apostolul Pavel. Dar mântuirea noastră s-a plătit pe crucea de la Golgota, unde a fost răstignit Isus Hristos, de aceea trebuie să vedem ce s-a întâmplat acolo și ce lecții sunt importante pentru noi. Avem de-a face cu un umor pervers, manifestat prin dezbrăcarea și îmbrăcarea lui Isus, prin cununa de spini și prin trestia pusă în mâna Lui, dar și prin îngenuncherea batjocoritoare înaintea feței Lui sfinte. A fost o manifestare inspirată de Satana cum foarte greu ne putem imagina. Este atât de trist să vezi oameni care nu se lasă transformați de jertfa lui Hristos și folosesc actul de închinare ca pe o batjocură! Dumnezeu să ne păzească de o asemenea atitudine. Avem de-a face cu o formă de închinare unde fondul este în totalitate corupt.

Cei care își pleacă doar genunchii

„Tocmai când era gata să pornească la drum, a alergat la El un om, care a îngenuncheat înaintea Lui și L-a întrebat: «Bunule Învățător, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?» Isus S-a uitat țintă la el, l-a iubit și i-a zis: «Îți lipsește un lucru; du-te de vinde tot ce ai, dă la săraci, și vei avea o comoară în cer. Apoi vino, ia-ți crucea și urmează-Mă.» Măhnit de aceste cuvinte, omul acesta a plecat

întristat de tot, căci avea multe averi. Isus S-a uitat împrejurul Lui și a zis ucenicilor Săi: «Cât de anevoie vor intra în Împărăția lui Dumnezeu cei ce au averi!» – Marcu 10:17-23

Banii sunt un mijloc, dar pot ajunge să devină un stăpân. Laban este un exemplu pentru cineva care avea un ochi extrem de dezvoltat pentru câștig. Lot a fost continuu preocupat de sporirea averii sale și a ales să locuiască în zonele cele mai fertile ale țării. Acan a vrut să facă din campania militară din Canaan un mijloc de înăvuiere personală. Bogatul căruia i-a rodit ogorul (Luca 12:13-21) a fost dat de Domnul Isus ca exemplu de om zgârcit, care pune mai mare preț pe averea sa decât pe Dumnezeu și pe semenii. Tocmai de aceea, Domnul Isus ne îndeamnă: „Vedeți și păziți-vă de orice fel de lăcomie de bani.”³ Lăcomia are multe fețe și se manifestă sub multe forme. Poate fi lăcomie pentru laude, pentru plăceri, pentru poziții cât mai înalte. Tânărul bogat ne demonstrează că uneori lăcomia se poate pleca și pe genunchi. Cum poate fi cineva lăcom în timp ce se închină? Domnul Isus a spus: „Unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră” (Matei 6:21; Luca 12:34). Tânărul bogat avea genunchii plecați în fața lui Isus, dar inima era înclinată în fața bogățiilor. Când inima este captivată de un anumit lucru, îl prețuiește, îl îndrăgește, îl păstrează. Iar aceasta este tocmai definiția închinării. Unii oameni au impresia că forma va estompa fondul, însă realitatea este că fondul dominat de iubirea de bani va distruge închinarea autentică.

Plecat pe genunchi din cauza păcatelor

„Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și n-am prins nimic; dar, la cuvântul Tău, voi arunca mrejele!» După ce le-au aruncat, au prins o așa de mare mulțime de pești că începeau să li se rupă mrejele. Când a văzut Simon Petru lucrul acesta, s-a aruncat la genunchii lui Isus și I-a zis: «Doamne, pleacă de la mine, căci sunt un om păcătos.» — Luca 5:6-8

Petru s-a confruntat cu prezența dumnezeiască, aceeași experiență a avut-o și profetul Daniel, care a căzut ca mort înaintea îngerului lui Dumnezeu. El spunea: „Puterile m-au lăsat, culoarea mi s-a schimbat, fața mi s-a slăbit și am pierdut orice vlagă.”⁴ La fel s-a întâmplat când Isaia a privit slava Domnului și a exclamat: „Vai de mine! Sunt pierdut, căci sunt un om cu buze necurate... și am văzut cu ochii mei pe Împăratul, Domnul oștirilor.”⁵ Atunci când te intersectezi în mod direct cu prezența lui Dumnezeu, conștientizezi de fapt adevărata problema: păcătoșenia umană.

Apare acel simțământ al necurăției personale în fața unei purități absolute. Cea mai frumoasă imagine a pocăinței este probabil această mărturisire în genunchi. În cazul lui Petru, sesizăm o sincronizare sinceră între formă și fond, atunci când și genunchii, și inima cereau același lucru. Fiecare dintre noi trebuie să experimenteze această formă de închinare de câte ori este necesar în viața de credință. Petru a trecut prin această experiență de mai multe ori în viață. Ellen White afirmă: „El a alergat în singurătate și întuneric, fără să știe sau să se întrebe unde merge. În cele din urmă a ajuns în Grădina Ghetsimani, unde dormise cu puțin timp înainte, pe când Mântuitorul Se lupta cu puterile întunericului... Cel mai mare chin al inimii sale sângărânde era să știe că el a contribuit cu cea mai grea sarcină la umilirea și durerea Mântuitorului. În același loc unde Domnul său căzuse sub povara durerilor Sale nespuse, a căzut și el la pământ.”⁶

Plecat pe genunchi în recunoștință

„Pe când intra într-un sat, L-au întâmpinat zece leproși. Și-au ridicat glasul și au zis: «Isuse, Învățătorule, ai milă de noi!» Când i-a văzut Isus, le-a zis: «Duceți-vă și arătați-vă preoților!» Și pe când se duceau, au fost curățați. Unul din ei, când s-a văzut vindecat, s-a întors slăvind pe Dumnezeu cu glas tare. S-a aruncat cu fața la pământ la picioarele lui Isus și I-a mulțumit. Era samaritean.” – Luca 17:11-19

Ne putem doar imagina ce gânduri li se îngrămădeau în minte: părinți, soții și copii nevăzuți sau pe care nu au avut voie nici măcar să îi atingă de ani de zile, sau activități rămase neterminate când au apărut rănile pentru prima dată, sau prieteni cu care tânjiseră să împărtășească masa și conversația. Gândurile i-au purtat la faptul că ei ar putea reintra în comunitate. În cele din urmă, puteau pleca acasă. Cu siguranță că ei au mărșăluit puțin pasul, îndreptându-se rapid către liderii religioși care ar putea certifica vindecarea lor. Al zecelea leproș, samariteanul, s-a întors însă la Isus. Al zecelea leproș este prea plin de recunoștință pentru a se îndepărta de Cel ce i-a oferit vindecare. El s-a întors pentru a spune „mulțumesc”. Să fii mulțumit este una, să aduci mulțumire este cu totul altceva. Cei zece oameni vindecați erau mulțumiți acum, dar nu toți au fost mulțumitori. Dumnezeu privește spre viețile noastre și dorește să Îi închinăm recunoștința noastră. Nu este suficient să ne simțim mulțumiți, Pavel ne îndeamnă: „Mulțumiți lui Dumnezeu pentru toate lucrurile; căci aceasta este voia Lui Dumnezeu cu privire la voi, în Isus Hristos” (1 Tesaloniceni 5:18).

Ziua în care toți se vor pleca în genunchi

„De aceea și Dumnezeu L-a înălțat nespuse de mult și I-a dat Numele care este mai presus de orice nume; pentru ca, în Numele lui Isus, să se plece orice genunchi al celor din ceruri, de pe pământ și de sub pământ.” – Filipeni 2:9-11

În Ioan 18:6 găsim o imagine profetică a faptului că până la urmă chiar și cei necredincioși vor fi siliți să se plece înaintea lui Isus, în tabloul în care Iuda Iscarioteanul și ceata ostașilor au căzut la pământ la cuvântul Lui, forțați de strălucirea slavei Sale. Tot așa, scrâșnind din dinți, chiar și cei mai aprigi dușmani ai Săi o vor face după cei o mie de ani și vor mărturisi și vor recunoaște domnia lui Isus. „Aceste cuvinte încă nu s-au împlinit, dar constituie o asigurare că va veni timpul când fiecare făptură va recunoaște stăpânirea lui Hristos (compară cu Apocalipsa 5:11-14). Lucrul acesta poate avea loc numai atunci când se va fi sfârșit marea luptă, când toți, inclusiv Satana și cei care îl urmează, se vor pleca la picioarele lui Isus și vor recunoaște ca drepte și adevărate căile lui Dumnezeu” (E. G. White, *Tragedia veacurilor*, 666-670).⁷ Va fi din nou o neconcordanță între formă și fond, dar ea va fi ultima de felul acesta. În veșnicie, forma și fondul se vor bucura de sincronizare perfectă.

Cel care s-a plecat pe genunchi pentru noi

„După ce a ieșit afară, S-a dus, ca de obicei, pe Muntele Măslinilor. Ucenicii Lui au mers după El. Când a ajuns la locul acela, le-a zis: «Rugați-vă, ca să nu cădeți în ispită.» Apoi S-a depărtat de ei ca la o aruncătură de piatră, a îngenuncheat și a început să Se roage, zicând: «Tată, dacă voiești, depărtează paharul acesta de la Mine! Totuși facă-se nu voia Mea, ci a Ta.» Atunci I s-a arătat un înger din cer, ca să-L întărească.” – Luca 22:39-44

Isus Hristos, Marele Păstor al oilor, a îngenuncheat și s-a rugat pentru noi și a făcut-o la modul cel mai intens și sincer. Prin viața Sa, ne-a prezentat atât forma, cât și fondul, prin jertfa Sa avem și conținut, și o structură externă a conținutului. Aspectul exterior prin care se prezintă fenomenul închinării nu este suficient, avem nevoie de un conținut și de un fond autentic, sincer și fără urmă de egoism. Vremurile pe care le trăim se derulează parcă înapoi sub semnul formelor fără fond. Suntem chemați să îngenunchem nu doar fizic, ci cu toată ființa înaintea lui Dumnezeu și mai ales cu inima și cu mintea noastră: „Smeriți-vă, dar, sub mâna tare a lui Dumnezeu, pentru ca, la vremea Lui, El să vă înalțe.”⁸

**DOMNUL
HRISTOS A
ÎNGENUNCHEAT
ȘI S-A RUGAT
PENTRU NOI
LA MODUL CEL
MAI INTENS
ȘI SINCER.
PRIN VIAȚA ȘI
JERTFA SA, NE-A
PREZENTAT ATÂT
FORMA, CÂT ȘI
FONDUL.**

Balla Lorand, director al departamentelor Publicații și Grupuri Etnice, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România

¹ E. G. White, *Hristos, Lumina lumii*, p. 79.

² *Idem*, p. 548.

³ Luca 12:15.

⁴ Daniel 10:8.

⁵ Isaia 6:5.

⁶ E. G. White, *Hristos, Lumina lumii*, p. 392.

⁷ *Comentariul Biblic Adventist*.

⁸ 1 Petru 5:16.

COPACUL LUI DUMNEZEU

**ZACHEU SE URCĂ
ÎNTR-UN DUD
(LUCA 19:4).
PENTRU CĂ
SUNTEM LA ORA
DE DENDROLOGIE
BIBLICĂ, ȘTIAȚI
CĂ DUDUL ÎN
CARE S-A URCAT
ZACHEU ESTE
UN SICOMOR
– UN SMOCHIN
EGIPTEAN?**

Măslinul, smochinul, chiparosul, stejarul, finicul (curmalul) și salcâmul sunt printre cei mai cunoscuți copaci din Sfânta Scriptură. Debora judeca pe copiii lui Israel sub un finic (Judecători 4:5). Dumnezeu I se descoperă lui Avram sub stejarii din Mamre (Geneza 18:1). Iacov îngroapă dumnezeii străini și cerceii sub stejarul de lângă Sihem (Geneza 35:4). Îngerul Domnului se așază sub stejarul din Ofra când îl cheamă pe Ghedeon la slujire (Judecători 6:11). Saul stătea sub rodiul din Migron când Ionatan i-a atacat pe filistenii (1 Samuel 14:2), sau sub tamarisc, la Ghibea (1 Sam. 22:6). Omul lui Dumnezeu stătea sub un stejar înainte să fie mâncat de un leu (1 Împărați 13:14). Ilie își dorea moartea sub un ienupăr (1 Împărați 19:4). Iona s-a adăpostit de arșiță și mânia sub curcubetele făcut cadou de Dumnezeu (Iona 4:6). Promisiunea Sa pentru credincioși este că vor locui sub vița și smochinul lor și nimeni nu-i va tulbura (Mica 4:4). Natanael stătea sub un smochin când Isus l-a întâlnit (Ioan 1:48). Zacheu face un gest neașteptat și se urcă într-un dud ca să-L vadă pe Isus (Luca 19:4). Pentru că suntem la ora de dendrologie biblică, știați că dudul în care s-a urcat Zacheu este un sicomor – un smochin egiptean? Cel mai sigur loc împotriva arșiței lumii este „la umbra Celui Atotputernic”: „Cel ce stă sub ocrotirea Celui Preaînalt și se odihnește la umbra Celui Atotputernic zice despre Domnul: «El este locul meu de scăpare și cetățuia mea, Dumnezeul meu în care mă încred!»” (Psalmii 91:1-2).

Falnicii cedrii din Liban (*Cedrus libani*, în latină) sunt amenințați cu dispariția din cauza încălzirii globale. La începutul lumii, Dumnezeu a plantat acest copac ancestral care crește în Munții Libanului, într-un colț frumos de lume din apropierea țărmului Mediteranei: „Se udă copacii Domnului, cedrii din Liban pe care i-a sădit El” (Psalmii 104:16). Maroniții, creștinii din Liban, îl numesc „pomul lui Dumnezeu” – „arz-el-rab”. Cuvântul „cedru” apare de 70 de ori pe paginile Scripturii. Neprihăniții sunt asemuiți cu cedrii Libanului: „Cel fără prihană înverzește ca finicul

și crește ca cedrul din Liban. Cei sădiți în Casa Domnului înverzesc în curțile Dumnezeului nostru. Ei aduc roade și la bătrânețe; sunt plini de suc și verzi” (Psalmii 92:12-14). Creștinii aflați la vârsta senectuții pot fi „plini de suc și verzi”, asemenea maiestuosului cedru care dăinuie de câteva mii de ani. „Vox Domini” sfârâă cedrii Libanului (Psalmii 29:5).

Oamenii mărilor, vestiții fenicieni, construiau corăbii din lemn de cedru. Sunt interpreți care argumentează că arca lui Noe ar fi fost construită dintr-o specie de cedru. În situl arheologic de la Capernaum a fost descoperită „barca lui Isus” – o barcă din vremea Domnului, construită din lemn de cedru.

De ce este așa de special acest copac, în așa fel încât să atragă privirile Domnului, care îl folosește ca pe o imagine ideală a celui credincios?

Ramurile cedrului din Liban pot să măsoare și zece metri în lungime, la umbra lui odihnindu-se păsările și oamenii. Constantin Brâncuși spunea: „La umbra marilor copaci, nimic nu crește.” La „umbra” noastră, a oamenilor, trebuie să se simtă bine, încurajați să crească și să-L descopere pe Mântuitorul. Aceste ramuri puternice pot suporta chiar și patru metri de zăpadă în timpul iernii. Alitudinea unde crește cedrul, intemperiiile la care este supus, vremea neprietenosă fac lemnul lui foarte rezistent, dar în același timp și foarte flexibil. Substantivul ebraic *erez* – „cedru” provine dintr-o rădăcină care înseamnă „a fi ferm”.

Așadar, cedrii din Liban sunt faimoși datorită următoarelor caracteristici: sunt rezistenți la mușcări și insecte, sunt elastici, nu au noduri, au culoarea aurie și frunza veșnic verde și – poate cel mai important aspect – au rădăcinile mai lungi decât tulpinile.

În timp ce secularii cedri din Liban dispar puțin câte puțin, să-L rugăm pe Domnul să ne transforme în oștirea Sa de cedri. Avem nevoie de rezistență la ispite și păcate, dar și la încercările prin care trecem. Flexibilitatea în relațiile cu semenii este o mare calitate. Să fugim de ispita de a căuta permanent „nod în papură”. De unde vine

expresia „a căuta nod în papură”? Paradoxal este că papura nu are noduri, ci trestia. Și atunci, de ce căutăm nod în papură? Pentru că suntem cusurgii care găsim mereu ceva de comentat. Culoarea aurie a cedrului ne duce cu gândul la „aurul” credinței trecute prin foc: „Pentru ca încercarea credinței voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care piere și care totuși este încercat prin foc, să aibă ca urmare lauda, slava și cinstea, la arătarea lui Isus Hristos” (1 Petru 1:7). Rădăcinile copacilor Domnului sunt mai lungi decât tulpinile. Aceste rădăcini vânoase străpung stâncile puternice și pietrele din calea lor până ajung într-un sol fertil și la izvoare. Rădăcinile cedrului seamănă cu baza unui iceberg. Vârful icebergului este partea care se vede la suprafață, trunchiul fiind acoperit de apă. Pentru a rezista vremurilor aspre care sunt la orizont, avem nevoie de „rădăcini” puternic ancorate în Cuvântul vieții. Omul lui Dumnezeu „este ca un pom sădit lângă un izvor de apă, care își dă rodul la vremea lui și ale cărui frunze nu se veștejesc” (Psalmii 1:3).

Profetul Ezechiel îl descrie pe Mesia ca pe o ramură de cedru sădită pe munții lui Israel. Acest Cedru ceresc va deveni un copac falnic la umbra căruia păsările se vor odihni (Ezechiel 17:22-23).

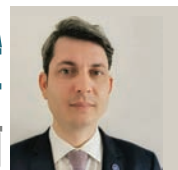
„Era frumos prin mărimea lui, prin întinderea ramurilor lui; căci rădăcinile îi erau înfipte în ape mari” (Ezechiel 31:7). Când iubirea lui Isus locuiește în suflet, mulți care acum sunt doar ramuri ofilite vor deveni ca cedrii Libanului, având rădăcinile „înfipte în ape mari”. Cedrul este cunoscut pentru tăria rădăcinilor lui. Este atât de puternic datorită rădăcinilor lui care coboară prin solul stâncos al muntelui, zeci de metri, până când ajung la pământul fertil și mai ales la apă. Nemulțumit de a se agăța de pământ cu câteva fibre slabe, el își înfige rădăcinile ca o pană vânoasă în stânca plesnită și coboară din ce în ce mai adânc ca să se ancoreze. Când furtuna se luptă cu ramurile lui, copacul acela bine înfipt nu poate fi deznădăcinat. Ce fel de cedru falnic ar putea să fie oricare urmaș al lui Hristos, dacă ar fi înrădăcinat și întemeiat în adevăr, strâns unit cu Stânca veșnică! (RH, 20 iunie 1882).

Unii dintre cei mai milenari cedri din rezervațiile naturale din Liban ating și 3.000 de ani. Acești copaci ancestrali au fost contemporani cu David, care fugea de Saul, cu Izabela, originară chiar de pe meleagurile Sidonului, cu regele Hiram al Tirului, care a dăruit lui David și Solomon lemn de cedru pentru templul Domnului și pentru locuințele regale. Nu știm dacă Mântuitorul a poposit sub faimoșii cedrii ai Libanului, însă

știm că a trecut de-a lungul coastei Mediteranei până în sudul Libanului, în ținutul Tirului și al Sidonului. Mântuitorul lumii a călătorit aproximativ 50 de kilometri de-a lungul coastei Mediteranei, din Capernaum până în sudul Libanului, nu pentru a condamna păcătoșenia lor, nici pentru a vizita cele două orașe legendare, ci pentru a vindeca și mântui, asemenea lui Ilie pe vremuri. La fel cum Ilie a fost trimis într-o vreme de foamete cumplită la văduva din Sarepta Sidonului (Luca 4:26), Isus călătorește 50 de kilometri ca să o întâlnească pe femeia siro-feniciană, a cărei fiică este eliberată de demoni. Deși dialogul dintre Mântuitorul și femeia siro-feniciană se înscrie în cultura vremii și pare destul de abraziv la prima vedere – „Eu nu sunt trimis decât la oile pierdute ale casei lui Israel. Nu este bine să iei pâinea copiilor și s-o arunci la căței!” –, credința acestei mame îndurerate: „Da, Doamne... dar și căței mănâncă firimiturile care cad de la masa stăpânilor lor” (Matei 15:24,26,27) ne descoperă un suflet extrem de valoros pe aceste meleaguri păgâne. Influența păgână degajată de poporul fenician asupra Israelului a fost covârșitoare. Și din această cauză, neamurile – ebr. *goim* – purtau numele de „netăiați împrejur”, „câini”, „necurați” etc. Mesa-jul cel mai important al acestui dialog este că Isus va veni la capătul lumii pentru tine dacă dorești să-L întâlnești. ■

Daniel Nițulescu, doctor în istorie, pastor în Conferința Muntenia

**NATURA
VORBEȘTE
DANIEL
NIȚULESCU**

**PENTRU A REZISTA
VREMURILOR GRELE ȘI
ASPRE CARE SE ARATĂ
LA ORIZONT, AVEM
NEVOIE DE „RĂDĂCINI”
PUTERNIC ANCORATE
ÎN CUVÂNTUL VIEȚII.
OMUL LUI DUMNEZEU
„ESTE CA UN POM
SĂDIT LÂNGĂ UN
IZVOR DE APĂ”.**

MITRA SAU COROANA (II)

2. INSCRIPTII PE TIARE

Există și tiare cu inscripții. O analiză completă este greu de făcut, mai ales că multe dintre ele nu mai sunt sau au fost modificate, așa cum am menționat. Totuși au rămas o serie de desene făcute în anul 1729 de către F. Bertoli și I. Grisoni, păstrate la British Museum, în Archivio della R. Società Romana. Detaliile ne sunt de mare ajutor. Avem și informații din scrierile cronicarilor de la 1600–1800 și, din fericire, am putut să consult o parte din aceste documente. Din studiile făcute, am observat că existau mai multe tipuri de inscripții și imagini pe tiare. Iată care sunt acestea:

A. Inscriptiionarea numelui

Numele papei care avea tiara sau numele celui care a făcut modificări apare de mai multe ori. Tiara lui Iuliu al II-lea (scăpată din jaful din 1527) avea la bază numele său, *Iulius II Ligur*¹, ulterior a fost modificată de papa Grigore al XIII-lea care a încrustat un smarald de 404 carate cu numele său *Gregorius XIII POM*. Mai târziu, Pius al VI-lea a modificat-o din nou împreună cu cea a lui Paul al III-lea, Clement al VIII-lea și Urban al VIII-lea². Pe fașa de jos, Pius a scris cu litere tăiate în diamante, *EX Munificentia Pii Sexti POM Anno XIV*³. Tiara lui Paul al III-lea, și ea „restaurată”, avea pe banda de jos scris *Pius VI Montifex Maxismus Anno XV*, iar pe banda tiarei lui Urban al VII-lea, era scris în hrisolit *Pius VI Pontifex Maximus Anno XVI*.⁴ Pe Tiara lui Clement al VII-lea, refăcută în 1782 tot de Pius al VI-lea, era scris: *Pius VI. Pnt. Maz. Anno VIII*.⁵ Cu siguranță sunt și alte tiare care poartă numele papilor, dar eu nu le-am identificat.

Tiara lui Pius al VI-lea, făcută în anul 1781⁶ după modelul tiarei din 1780, cu un nou desen de pietre prețioase, avea în partea posterioară un medalion a cărui ramă era din perle și care conținea stema papei. Rama înconjurătoare era făcută din 25 de litere strălucitoare care spuneau:

*Velut Phaenix in aeternum vivet*⁷ – „Să trăiți veșnic ca un Phoenix.”

Tiara lui Pius al VII-lea (1742–1823), numită și *Tiara lui Napoleon*, este vrednică de menționat. Ea a fost primită cadou din partea împăratului Napoleon și are inscripții importante. Opera lui Henry August și Maria Etienne Nitot⁸ avea 8,2 kg, cu 3.345 de pietre prețioase și 2.990 de perle. În vârf era montat smaraldul lui Grigore al XIII-lea, care fusese dat francezilor pentru Tratatul din Tolentino, în 1797⁹. Tiara a fost făcută intenționat foarte grea și mai strâmtă, ca să îl insulte pe papă. Pe ea erau imagini care glorificau figura lui Napoleon¹⁰ și numele locurilor unde a câștigat victorii. Ulterior, inscripțiile au fost șterse, probabil de cardinalul Ercole Consalvi, care le-a înlocuit cu citate din Faptele 20:28; Apoc. 11:4; Ps. 85:10, în felul următor: pe prima coroană este o placă cu inscripția: *Spiritus Sanctus Posquit (episcopus) – Regere Ecclesium Dei*; pe coroana din mijloc: *Hinc Sunt Duae Olivae Et Dua candelabri-Domini in Cospectu*; pe coroana de jos: *Justitia et Pax-Oscultae sunt*. În anul 1831, în urma revoltelor din Roma, coroana a fost îngropată în grădina Vaticanului, apoi a fost recuperată și refăcută de Annivale Rolta, în anul 1833¹¹. A fost folosită de papii care au urmat, în special de Pius al IX-lea. Benedict al XV-lea a vândut din pietre să ajute victimelor Primului Război Mondial.

B. Imagini pe coroane

Pius al IX-lea (1846–1878) a lăsat numeroase coroane, printre care cea mai importantă este cea donată de Guardia Palatina în anul 1877. Este din argint, cu trei coroane de aur și 250 de pietre prețioase. A fost folosită și de papa Ioan al XXIII-lea de mai multe ori. Pius al IX-lea avea și o mitră cu imagini florale, cu Maria, Isus, doi îngeri, două oi și un miel. Menționăm și *Tiara spaniolă*, donată de Isabella, regina Spaniei, în anul 1854, care are nu mai puțin de 19.000 de pietre dintre care 18.000 de diamante, toate de origine braziliană, și imagini florale¹².

O ANALIZĂ
COMPLETĂ
ESTE GREU DE
FĂCUT; MULTE
DINTRE ELE
NU MAI EXISTĂ
SAU AU FOST
MODIFICATE.
AVEM ȘI
INFORMAȚII ALE
CRONICARILOR
DE LA 1600–1800.

Leon al XIII-lea (1878–1903) a primit pentru cei 25 de ani de pontificat un triregno de la Căminul Căminului (despre care vom aminti mai târziu) și un altul din partea orașului Paris, cu medalioane în care erau imaginea Fecioarei și a lui Isus¹³.

O altă coroană a fost dată papei Pius al VII-lea în anul 1820, de către locuitorii din Marsilia, făcută din argint și aur. Pe partea superioară sunt desenate albine și ochiul lui Dumnezeu. Pe coroana centrală este imaginea Mielului lui Dumnezeu și cruci. La baza coroanei este desenată alegoria Trinității.

C. Vicarul lui Hristos

Din studiile mele am descoperit trei tiare cu inscripții care fac referire la titlurile papale. Prima este tiara lui Nicolai al II-lea. Benzona din Alba de Monferrato, în scrierile lui, *De rebus Henrici III* (era IV), publicate de Manckeno în *Scriptorum rerum Germanicarum*, descrie încoronarea lui Nicolai al II-lea, făcută la Roma în anul 1059: „I-au pus pe cap o coroană imperială pe care, în cercul inferior, se poate citi: *Corona Regni de manu Dei*, în cercul superior: *Diadema Imperi de manu Petri*”¹⁴, referirea la calitatea regală a papei fiind evidentă.

A doua tiară cu un text precis a fost donată lui Leon al XIII-lea din partea *l'orbe cattolico*, „ca semn de bucurie deplină a întregii lumi catolice, operă a unui valoros artist bolognez, Augusto Milani. Este din lamieră de argint pur, lucrată de mână”¹⁵. A fost oferită cu ocazia celor 25 de ani de pontificat¹⁶. Supranumită și *Tiara gotică*, este o coroană frumoasă cu medalioane în care sunt imaginile lui Pius al IX-lea, Petru, Leon al XIII-lea și alte trei medalioane comemorative¹⁷. Cele trei coroane au un text pe care nu am reușit să îl identific în întregime, întrucât informațiile despre această tiară sunt foarte puține. Din analiza fotografiilor publicate în presa de epocă, am putut nota că pe prima coroană scrie: *Pastor Ovile Omne Recis Christ*; pe a doua: *Eorumque Magister Necius Errandi* și pe a treia: *Iure Sacerdos Maximus in Terris*¹⁸. În prezent nu avem nicio informație despre această tiară și nu apare în catalogul oficial.

A treia tiară a fost oferită lui papa Pius al IX-lea din partea lui Leopold al II-lea și a Curții regale din Belgia, în anul 1871. Făcută în stil medieval, are înscris pe primul rând: *Iesu Christi Vicario infallibili*; pe al doilea: *Orbis supremo in terra rectori*; pe al treilea: *Regum atque populorum patri*¹⁹. Cuvintele latine sunt împărțite pe cele trei

coroane ale tiarei și fac referire la declarația antică ce era folosită la întronizarea papei – *Patrem Principum et Regnum, Rectorem Orbis in terra, Vicarium Salvatori nostri Jesu Christi*. Din mărturia lui De Franciscis aflăm că tiara era „nemaipomenit de frumoasă, bogată, cu pietre prețioase fără număr. Am putut să număr 72 de smaralde mari și tot atâtea rubine și agate, fără să le mai pun la socoteală pe cele mici”²⁰. A fost supranumită *Tiara belgiană*.

Din partea frontală se văd doar literele *Christi-Vicario-In Terra-Regnum*, și aceasta i-a dus în eroare pe mulți observatori. La o scurtă cercetare pe internet veți observa că sunt diverse surse care prezintă aceste cuvinte ca fiind întreg textul. Aceeași eroare o face și Wikipedia și²¹ au făcut-o probabil și observatorii citați de Uriah Smith. Privind coroana de la distanță și doar din față, există riscul unei interpretări greșite.

3. ÎNTRONAREA PAPEI

Înscăunarea papei culmina cu *Festum Coronae*, momentul în care primea tiara. Ceremonia se desfășura în biserică (uneori chiar în fața bisericii), papa era așezat pe un tron în „loja binecuvântărilor”, de jur împrejur era clerul și poporul. Un cardinal lua mitra și primul diacon îi pune tiara spunând: „Primește Tiara ornată cu trei coroane, tu ești Părintele prinților și regilor, Învățătorul lumii, Vicarul pe pământ al Salvatorului nostru Isus Hristos – *Vicarium Salvatori nostri Jesu Christi*”²². În acest timp, se intona antifona *Corona Aurea*, iar poporul aclama²³.

Ceremoniale Romano, publicat din ordinul lui Grigore al X-lea în anul 1271, spune că erau folosite trei mitre: una albă, una făcută cu fir de aur și a treia făcută tot din fir de aur, dar cu o coroană (aceasta era tiara)²⁴. Ceremonialul medieval s-a redus la o singură tiară, cu referire la întronizarea papei Silvestru, făcută de către împăratul Constantin.

Cardinalul Stefanescu²⁵ spune că împăratul Constantin „a dăruit venerabilului părinte Silvestru *Summus Pontifex*, și urmașilor lui Pontifi o diademă și o coroană” – *Venerabilis Pater nostro Silvester Summus Pontifex, et omnes ejus Successores Pontifices diademate, videlicet Corona...*”²⁶ De Novaes și alți scriitori au atribuit și ei această tradiție documentului *Donatio Constantini*.²⁷

INFORMATII
VERIFICATE
BENONE
LUPU

ACEEAȘI EROARE O
FACE ȘI WIKIPEDIA
ȘI AU FĂCUT-O
PROBABIL ȘI
AUTORII CITAȚI
DE URIAH SMITH.
PRIVIND COROANA
DE LA DISTANȚĂ
ȘI DOAR DIN FAȚĂ,
EXISTĂ RISUL
UNEI INTERPRETĂRI
GREȘITE.

Informația este reconfirmată de Gatico, care precizează că se rosteau cuvintele: *Poit Coronam, quae vocatur Regnum, in capite, quam dicitur Costantinus Imp. donasse B. Silvestro*²⁸.

Bonanni îl citează pe papa Inocențiu al III-lea care, în predica *In consecrat Pontifie*, îl elogiază pe Silvestru, care a primit coroana de la Constantin²⁹. Pietro Mallio, în cartea dedicată lui Alexandru al III-lea, *Acta ss Junii*³⁰, și Sandini, în *Vitae Pontificum*³¹, citează mai mulți autori care susțin aceeași idee. Labbé, în *Conciliar*, spune: „Am decretat ca venerabilul nostru părinte Silvestru Pontifex Suprem și urmașii lui să poarte coroana.”³² Aceeași informație este și la Papebrochio: „A primit coroana cu diademe simbolizând preoția regală” – *significadum Regale Sacerdotium omnium Principium collatum a Christo*³³.

Ceremonialul cu importanța tiarei a fost practicat pentru aproape o mie de ani. În timpul papei Ioan Paul al II-lea, ceremonia de întronare și purtarea coroanei a încetat. Constituția apostolică *Universis Dominici Gregis*, din 1996, a scos menționarea de „întronare papală”, înlocuind-o cu „inaugurare”. Papa Benedict al XVI-lea a scos tiara de pe stema papală, înlocuind-o cu mitra. Istoria tiarei trece așadar în umbră. Cu toate acestea, orașele și principii încă mai fac cadou papei acest obiect plin de semnificație, ultima fiind dăruită papei Francisc în anul 1916.

La ora actuală sunt prezentate oficial 23 de tiare din numărul foarte mare. Așa cum am spus, multe au fost distruse, jefuite, refăcute, remodelate pentru papii care au urmat, sau pur și simplu au dispărut (*Tiara gotică* a lui Leon XIII) sau au fost vândute. Așa s-a întâmplat cu *Tiara milaneză*, vândută în America. Unele au costat o avere imensă, ca de exemplu cea a lui Iuliu al II-lea, care, din informațiile pe care le am, a costat 200.000 de ducăți, adică o treime din tot venitul statului pontifical³⁴; altele, precum tiara de încoronare a lui Pius al VII-lea (21 mai 1800) în exil a fost făcută din hârtie presată, decorată cu bijuterii dăruite de damele din Veneția. Cele 23 de tiare actuale pot fi văzute și putem constata că nu apare nicio referire la *Vicarius Filii Dei*.

CONCLUZIE

Prin urmare, pot spune că numărul coroanelor papale a fost foarte mare, iar mărturiile sunt puține. În timpul jefuirii Romei, din anul 1527, papa Clement al VII-lea a demontat și a topit tiarele vechi. Cele succesive au fost schimbate, refăcute după gusturile noilor papi și, nu de puține

ori, după ambiția și orgoliul lor. Au fost distruse, jefuite sau vândute. Pe tiarele mai vechi și-au pus amprenta papii mai noi, așa se face că numele papei Pius al VI-lea apare pe tiare datate cu o sută de ani înaintea sa, smaraldul cu numele lui Grigore al VIII-lea apare pe tiara lui Pius al VII-lea, diamantele reginei Maria, pe tiara lui Paul al III-lea și lista este lungă.

Sunt tiare care poartă înscrise evenimente specifice; pe tiara lui Nicolai al II-lea se află o declarație a regalității sale, pe *Tiara gotică* a lui Leon al XIII-lea se amintește de calitățile pastorale, pe când *Tiara belgiană* a lui Pius al IX-lea face referire la formula clasică de întronare – *Jesu Christi Vicario infallibili*, iar lui Pius al VI-lea i se urează „să trăiască veșnic ca un Pheonix”.

Titlul *Vicarius Filii Dei* nu l-am găsit pe niciuna dintre ele, după cum nu am găsit nici titlul *Servus servorum Dei*, atât de folosit în enciclicele papale. Pe tiare nu este niciunul dintre titlurile pe care papa le-a purtat de-a lungul timpului. Acest lucru este semnificativ, întrucât nu leagă titlul de o persoană sau de un obiect (tiara), ci se află în relație cu o instituție. Un nume legat de un obiect sau de o persoană încetează să existe odată cu dispariția obiectului sau cu moartea persoanei, pe când un titlu al unei instituții rămâne în picioare tot atât de mult cât durează instituția. Dacă *Vicarius Filii Dei* este titlul unui om sau dacă este doar o inscripție pe o tiară, nu are nicio semnificație; în cazul în care este unul din titlurile oficiale ale unei instituții, rămâne în picioare indiferent de loc, timp sau persoane. ■

Dr. Benoni Corneliu Lupu, pastor în Italia

¹ Ferrajoli Alessandro, *Il triregno di Giulio II eseguito e descritto dal Caradosso*, Roma, 1913.

² O descriere a acestor tiare a fost făcută de Giuseppe De Novaes, *Introduzione ale vite de sommi Pontefici*, pp. 79–80 și în Gaetano Moroni, *Dizionario di erudizione storico-ecclesiastica*, Venezia, 1856, vol. LXXXI, p. 56.

³ Giuseppe De Novaes, *Introduzione ale vite de sommi Pontefici, disertazioni storico critiche*, Roma, 1822, tom. 2, p. 95.

⁴ Francesco Cancellieri, *Descrizione di tre pontificali*, Roma, 1788, part. 3; Mons. Pietro Baldassari, *Relazione delle avversità e patimenti del glorioso Pappa PIO VI*, Roma, 1889, pp. 178–179.

⁵ De Novaes, *Introduzione ale vite de sommi Pontefici*, p. 97.

⁶ Prima a fost făcută în anul 1780. Ornată cu multe pietre prețioase, în partea posterioară era stema pontificală, într-un topaz mare, înconjurat de o floare din smaralde. De Novaes, *Introduzione ale vite de sommi Pontefici*, pp. 79, 87.

⁷ De Novaes, *Introduzione ale vite de sommi Pontefici*, p. 79.

⁸ *The Times*, Londra, 16 aprilie 1805.

⁹ Pistolesi spune că „pentru tratatul din Tolentino au fost luate toate bijuteriile de pe cele patru tiare ca să poată alcătui tributul de șase milioane de scuzi pe care trebuia să îl plătească biserica și o parte din aceste bijuterii au fost redată în Tiara lui Napoleon”. Erasmo Pistolesi, *Vita diel sommo pontefice Pio VII*, Roma, 1824, t. 1, p. 38, p. 241.

¹⁰ La jumătatea fiecărui cerc se afla un basorelief care glorifica pe Napoleon, restabilirea cultului, Concordatul din 1801, încoronarea sa. Pe câteva plăcuțe erau scrise numele locurilor unde a obținut victorii militare.

¹¹ Am putut să observ direct cele două tiare în versiunea originală și în cea modificată; diferența dintre ele este foarte mare, parcă ar fi vorba de o nouă coroană. Pentru studiu, vezi Garde Grissell, *Hartwell* (january–june 1896). „Notes and Queries”, *Medium of Intercommunication for Literary Men, General Readers etc.* Eighth Series, London, 9:9–10; Frédéric Masson, *Napoleon and His Coronation*, Frederic Cobb. Philadelphia: J. B. Lippincott Co., 1911, p. 259.

¹² Descriere în *Civiltà Cattolica*, 2 serie, t. 9, p. 220, și în Antonio Torrigiani, *I nove pii sommi pontefici studii storici*, Firenze, 1869, p. 418.

¹³ Claudio Rendina, *101 Misteri e segreti del Vaticano*, Roma, 2011, p. 35.

¹⁴ „Coroana împărăției din mâna lui Dumnezeu, coroana imperiului din mâna lui Petru.” Mancken, *Scriptorium rereum Germanicarum*, t. 1, lib. 7, cap. 2, p. 1063; citat și în p. 42 și în De Novaes, *Introduzione ale vite de sommi Pontefici*, p. 88.

¹⁵ Urmează descrierea ei, coroanele, florile, medalioanele cu Sf. Petru, Pius IX și Leon XIII, și o fotografie principală unde se văd foarte bine înscrisurile de pe cele trei coroane. „Il 25 anniversario dell incoronazione del Leone XIII”, în *Illustrazioni popolari, Giornale per le Famiglie*, vol. 40, Milano, 1904, p. 146.

¹⁶ *Almanacco storico della Illustrazione italiana contiene il calendario de Milano*, 1904, p. 40.

¹⁷ *Leggero come il ferro. L'arte di Sante Minguzzi nell'archivio fotografico delle Collezioni d'Arte e di Storia della Fondazione Cassa di Risparmio in Bologna*, îngrijită de Benedetta Basevi, Mirko Nottoli, Bologna, 2015, Ming. 417, 418. L. Orsini, *Sacrarium Apostolicum*, Artema, 1998.

¹⁸ Textul nu este complet, întrucât nu am găsit nicăieri o descriere a cuvintelor de pe tiară, așa că am folosit imaginile, așa cum au fost publicate în *Illustrazioni popolari, Giornale per le Famiglie*, „Il 25 anniversario dell incoronazione del Leone XIII”, vol. 40, Milano, 1904, p. 146. Referiri și în *La Civiltà Cattolica*, vol. VII, Roma, 1902, p. 735 și în *La Civiltà Cattolica*, vol. IX, Roma, 1903, p. 612. Imaginile se pot vedea și pe site-ul Genus Bononiae Musei nella Città, Fondazione Cassa di Risparmio Bologna, MING. 418 — <https://collezioni.genusbononiae.it/products/dettaglio/17878>.

¹⁹ Papa Pius IX, *Quaranta mesi al Vaticano, ossia i discorsi pronunziati dal papa Pio IX*, „Alla Deputazione Belga” 18 iunie 1871, Napoli, 1874, p. 78, nota 1; și în *L'Orbe cattolico a Pio IX nel suo giubileo pontificale*, Roma, 1871, p. 78, nota 1. Menționarea este și în Bernard Berthold, Pierre Blanchard, *Trésors inconnus de Vatican*, Editions de l'Amateur, 2001, p. 328.

²⁰ William Arthur, *Il Giove moderno una rivista sui discorsi di Pio 9*, Roma, 1873, p. 10.

²¹ <https://it.wikipedia.org/wiki/Tiara>.

²² *Accipe Tiaram tribus Coronis ornatam et scias esse Patrem Principum et Regnum, Rectorem Orbis in terra, Vicarium Salvatori nostri Jesu Christi* în G. Moroni, *Diz. Erud. Eccles.*, p. 35.

²³ Paolo Vergiero, privind critic ceremoniile, spune: „Ritualurile de înscăunare ale papilor cu fastul și luxul arătând că toate acestea nu sunt pentru un papa, nici măcar pentru un rege, ci sunt ale lui antihrist”, Pier Paolo Vergiero, *Ordo eligendi Pontificis et ratio*, Tubinga, 1556, citat în Agostino Bagliani, *Il Conclave*, p. 34.

²⁴ „Ceremoniale Romano”, citat în Jean Mabillon, *Museum Italicum*, t. 2, *Ord. Rom.* XIII, p. 221 și în Giacomo Gaetano Stefaneschi, *Ord. Rom.* XIV, p. 243.

²⁵ În *Muratori*, *Scritto Rer.*, Ital., tom. III. p. 648.

²⁶ Labbé în *Conciliator*, tom. 1, col. 538.

²⁷ De Novaes, *Introduzione ale vite de sommi Pontefici*, p. 87.

²⁸ „Prețioasa coroană care se găsea pe capul lui Constantin stă pe capul lui Silvestru”, P. Gatico, *Acta Caeremonialia*, I, p. 105. Francesco Cancellieri, *Descrizione de tre pontificali che si celebran o nella Vasilica Vaticana*, p. 115.

²⁹ Bonanni, *Del Triregno Pontificio*, predica 3, „In Consecrat. Pontifie”, cap. 65; vezi și Angelo Rocca, *Opera omnia, De Mitra s. Silvestri I Papae*, t. 2, p. 379. Citat și în Gaetano Moroni, *Diz. Erud. Eccles.*, p. 30.

³⁰ Pietro Mallio, *Acta ss. junii*, t. 6, part. 2, cp. 8, p. 151.

³¹ Antonio Sandini, *Vitae Pontificum*, t. 1, Ferrara, 1748, p. 92.

³² *Decrevimus et hoc, utidem venerabilis pater noster Silvester summus Pontifex eromenes ejus successores Pontifices diademat, videlicet Corona*, Labbé în *Conciliator*, t. 1, p. 1538.

³³ Papebrochio, în *Conat. ad. s. Silvester I*, n. 5, p. 128, citat de Moroni, *Diz. Erud. Eccl.* p. 37.

³⁴ Pentru a face comparația, un salariu bun la data aceea era de doi ducăți pe lună.

PRIN URMARE,
NUMĂRUL
COROANELOR
PAPALE A FOST
FOARTE MARE,
IAR MĂRTURIILE
SUNT PUȚINE.
CELE SUCCESIVE
AU FOST
REFĂCUTE DUPĂ
GUSTURILE
NOILOR PAPI.

FESTIVITATEA DE ABSOLVIRE LA UNIVERSITATEA ADVENTUS ȘI LA ȘCOALA POSTLICEALĂ SANITARĂ „DR. LUCA” DIN CERNICA – PROMOȚIA 2022

Universitatea Adventus și Școala postliceală sanitară „Dr. Luca”, din Cernica, i-au sărbătorit pe tinerii care și-au finalizat studiile în promoția 2022 cu ocazia festivității de absolvire care a avut loc în capela campusului adventist din Cernica, duminică, 19 iunie 2022. „Iubiți până la capăt” a fost mottoul absolvenților din acest an, un mesaj inspirat de textul din Ioan 13:1.

Programul evenimentului a fost divers și a cuprins mai multe puncte, dintre care amintim: mesajul spiritual și cuvântul de trimitere prezentate de dr. Magyarosi Barna, secretar executiv în cadrul Diviziunii Inter-Europene,

prezentarea absolvenților de către îndrumătorii de an, mai multe momente muzicale sau ocazia în care absolvenții au adresat mulțumiri profesorilor care i-au îndrumat și părinților care i-au susținut să-și poată finaliza studiile. Dar mai mult decât desfășurarea acestui program festiv pregătit de organizatori și prezentat de studenți, evenimentul a fost o sărbătoare a mulțumirii și a recunoștinței față de Dumnezeu, care a susținut fiecare absolvent și cele două instituții adventiste de învățământ din Cernica. Atât Universitatea Adventus, cât și Școala postliceală sanitară „Dr. Luca”, din Cernica, au primit în acest an ca-

lificative maxime de acreditare în urma proceselor de evaluare organizate de ARACIS, respectiv ARACIP și AAA (Adventist Accrediting Association). Cei prezenți au trăit din plin bucuria și împlinirea care marchează sfârșitul anilor de studii, dar totodată și-au exprimat recunoștința față de modul în care Dumnezeu a condus aceste două instituții și în acest an de școală.

» Serbarea de absolvire din acest an, spre deosebire de cea de anul trecut, vine după un an de învățământ la zi, iar lucrul acesta ne bucură foarte mult. Acest eveniment de final a fost pe de-o parte o sărbătoare, pentru că am văzut rezultatul muncii studenților de fiecare zi în timpul anilor de studii, iar pe de altă parte ne-a adus o mare împlinire, pentru că de curând Universitatea Adventus a primit din nou vești oficiale cu privire la reacreditarea instituției și a programelor de studii pentru cinci ani. Acest lucru ne aduce încredere și o perspectivă pentru viitor, dar totodată ne responsabilizează și ne obligă să ne dezvoltăm și să investim în educația adventistă cât putem de bine.”

Conf. univ. dr. **Laurențiu Moț**,
rector – Universitatea Adventus din Cernica.

» Trăim un moment în care trebuie să încheiem un capitol și să mergem mai departe. Ceea

ce ne stă înaintea este o taină, însă așa am trăit de fiecare dată când înaintea noastră a fost o nouă etapă. Dar la acest nou început, privind înapoi, lucrurile par altfel. Unde în trecut am văzut ceva care părea necunoscut, acum recunoaștem un drum sigur pe care Dumnezeu a vrut să ne conducă. Știind aceste lucruri, ne simțim întăriți și cu putere, chiar dacă acum trebuie să pășim într-un nou necunoscut. Avem convingerea că nu suntem singuri și că la finalul drumului ne așteaptă Dumnezeu. Lui trebuie să-i fim recunoscători că ne-a condus pașii în acest loc, iar timpul petrecut aici a fost o binecuvântare. Le mulțumim părinților pentru că ne-au susținut prin rugăciuni, lacrimi și lucrarea mâinilor. De asemenea, le mulțumim profesorilor pentru că ne-au format și ne-au ajutat să devenim oameni, să devenim ceea ce suntem la finalul celor trei ani de studii. Și, nu în ultimul rând, le mulțumim angajaților din campus că s-au străduit ca acest loc să ne fie un cămin cât timp am stat aici.”

Ilyés Alina, absolventă Asistență socială.

» Dacă ar fi să spunem ce am conștientizat astăzi, ar fi realitatea conform căreia efemeritatea se află într-un tot în timp. Pentru noi este un final de capitol, capătul de linie unde noi, promoția 2022, ne dăm jos. Aș putea să rezum experiența de azi și a anilor de studii în cuvintele: emoție, îndrumare, acceptare, progres, părinți străluciți, profesori fascinanți. Iar peste toate acestea, Marele Învățător, sub îndrumarea căruia am ajuns în acest punct, dar de data aceasta punctul este la început. Au fost trei ani de zile în care am crescut și în care am fost îndrumați de profesori cu adevărat dedicați. Ceea ce doresc fiecăruia în parte este ca la ultimul clopoțel al acestui pământ, Marele Învățător să ne ofere toca vieții, cununa care să ateste că am absolvit „facultatea cerului” și că suntem studenți ai Împărăției Sale.”

Anamaria Mocanu, absolventă –
Pedagogia învățământului primar și preșcolar.

» La acest moment de final aș putea rezuma experiența vieții mele din ultimii patru ani în cuvintele apostolului Pavel scrise în Filipeni 4:11: „Știu să trăiesc smerit și știu să trăiesc în belșug. În totul și pretutindeni m-am deprins să fiu sătul și flămând, să fiu în belșug și să fiu în lipsă.” Pentru tot ce mi s-a întâmplat în acest timp vreau să-i

**ASPIRAȚII
IMPLINITE
EMANUEL
SALAGEAN**

**„IUBIȚI PÂNĂ
LA CAPĂT”
A FOST MOTTOUL
ABSOLVENȚILOR
DIN ACEST AN DE
LA UNIVERSITATEA
ADVENTUS, UN
MESAJ INSPIRAT
DE TEXTUL DIN
IOAN 13:1.”**

mulțumesc în primul rând lui Dumnezeu, Tatăl meu ceresc, care mi-a oferit îndemnul inițial să vin să studiez teologia. De asemenea, doresc să-i mulțumesc soției mele, părinților, persoanelor care mi-au oferit sprijin în timpul anilor de studii și sunt recunoscător pentru tot ceea ce a însemnat campusul Universității Adventus: profesori, colegi și angajați. Pentru mine, experiența anilor de studii a fost un drum cu sușuri și coborâșuri, la finalul căruia pot spune că sunt mai matur, mai organizat și mai pregătit – atât teoretic, cât și practic – pentru slujirea semenilor.”

Vali Dinu, absolvent Teologie adventistă pastorală.

» Pentru mine, ziua de azi este mai mult decât o sărbătoare, e ceva mai mult decât sfârșitul anilor de studii. Consider că azi este ziua în care iau startul pentru o slujire calificată în mijlocul lumii în care trăiesc. În cei trei ani de studii am învățat să fiu responsabilă, să îmi îndeplinesc corect datoria și să-L iubesc pe Dumnezeu, dar și pe semenii mei. Cu siguranță că timpul care îmi stă în față îmi va arăta dacă mi-am însușit cu adevărat aceste lecții prețioase. Viața însăși este o școală și cred că, dacă am învățat să umblu cu Dumnezeu, voi fi o binecuvântare nu numai pentru pacienții pe care îi voi îngriji, ci și pentru toți semenii pe care îi voi întâlni în viață. De aceea, cred că succesul meu în viață, ca de altfel și al colegilor mei, depinde în primul rând de loialitatea noastră față de Dumnezeu.”

Lavinia Pioară, absolventă la Asistență socială la Universitatea Adventus și la Școala postliceală Sanitară „Dr. Luca”, din Cernica.

» Mulțumim lui Dumnezeu pentru acest eveniment unic, foarte frumos și cu care nu ne vom mai întâlni. Sperăm ca investiția care s-a făcut aici în tinerii care sunt absolvenți și cei care vor veni să fie spre slava lui Dumnezeu și mântuirea semenilor, pentru că la aceasta suntem chemați. Iar această lucrare se face cu oameni, unii pregătiți în acest campus de profesori, dar mai ales de Dumnezeu. În toți acești ani de studii, Gabriel a crescut frumos și cred că va continua să crească, așa cum toți suntem chemați la progres și dezvoltare spirituală. Convingerea mea este că părinții care își vor trimite copiii să învețe în acest campus nu vor regreta această decizie.”

Ion Nicolae, părinte

De asemenea, amintim că la câteva zile după festivitatea de absolvire, studenții din anii terminali au susținut examenele de licență, iar ra-

ta de promovare a fost de 100%. Dar mai mult decât aceste rezultate academice, cea mai mare mulțumire este convingerea că Dumnezeu susține educația adventistă, iar tinerii absolvenți care pleacă din campusul adventist din Cernica sunt în primul rând preocupați să transmită mesajul Evangheliei și să-i ajute pe copii, tineri și adulți să se pregătească pentru apropiata revenire a Domnului Isus Hristos. Cei care sunt interesați să studieze în campusul adventist din Cernica se mai pot înscrie în sesiunile de admitere de vară și toamnă, programate în perioadele 11-18 iulie și 5-12 septembrie la cele trei programe de studii oferite de Universitatea Adventus (Teologie adventistă pastorală, Asistență socială și Pedagogia învățământului primar și preșcolar) și până în 29 august la Școala postliceală sanitară „Dr. Luca”, din Cernica. Mai multe informații despre admitere se pot obține la adresa de internet www.uadventus.ro, sau la numerele de telefon 0744157723 și 0213695350. ■

Emanuel Sălăgean, pastor, șef birou comunicare și relații publice, Universitatea Adventus

TESTAREA LUI MOISE – UN MODEL MĂREȚ AL UNUI ADEVĂRAT LIDER (EXODUL 18)

**DEȘI SE AFLAU ÎN
PUSTIUL IMENS
FĂRĂ REPERE,
MOISE ȘI
POPORUL ISRAEL
AVEAU TOTUȘI
O ADRESĂ
SPECIALĂ:
POPOSEAU
„ÎN PUSTIE
LA MUNTELE
DOMNULUI”.**

Chiar și fără mijloacele moderne de a transmite informații, așa cum există în prezent, ves-tea modului cu totul neobișnuit al eliberării poporul Israel din țara Egiptului s-a răspândit relativ repede peste mări și țări, stârnind reacții opuse. Cei care Îl iubeau și slujeau pe Dumnezeu adevărat se bucurau nespus (ca de pildă, Ietro), pe când între popoarele păgâne vestea aceasta a stârnit teamă și groază. Iată mărturia lui Rahav, o femeie păgână din cetatea Ierihonului:

„Înainte de a se culca iscoadele, Rahav s-a suit la ei pe acoperiș și le-a zis: „Știu că Domnul v-a dat țara aceasta, căci ne-a apucat groaza de voi și toți locuitorii țării tremură înaintea voastră. Fiindcă am auzit cum, la ieșirea voastră din Egipt, Domnul a secat înaintea voastră apele Mării Roșii și am auzit ce ați făcut celor doi împărați ai amoriiților dincolo de Iordan, lui Sihon și Og, pe care i-ați nimicit cu desăvârșire. De când am auzit lucrul acesta, ni s-a tăiat inima și toți ne-am pierdut nădejdea înaintea voastră, căci Domnul Dumnezeu vostru este Dumnezeu sus în ceruri și jos pe pământ” (Iosua 2:8-11).

Ietro, preotul Madianului, o țară din Asia Mică din vremurile antice, după ce a aflat „tot ce făcuse Dumnezeu pentru Moise și pentru poporul Său Israel” (vers. 1), s-a decis să-i facă o vizită ginerelui său și să contribuie totodată la întregirea familiei acestuia din urmă, însoțind-o pe fiica sa, Sefora, și pe cei doi fii ai acesteia: Gherșom și Eliezer. Semnificația numelor date de Moise fiilor săi este tot atât de interesantă și de semnificativă ca și în cazul numelor fiilor lui Iosif.

„A luat și pe cei doi fii ai Seforei; unul se numea Gherșom (Străin), căci Moise zisese: «Locuiesc ca străin într-o țară străină», iar celălalt se numea Eliezer (Ajutorul lui Dumnezeu), căci zisese: «Dumnezeul tatălui meu mi-a ajutat și m-a scăpat de sabia lui Faraon»” (Exodul 18:3,4).

Numele fiului mai mare, Gherșom („străin acolo”, „cineva care a fost cazat acolo”), avea me-

nirea să-i amintească mereu adevărata lui identitate și mai ales apartenența sa spirituală la poporul lui Dumnezeu, la țara lui Avraam, Isaac și Iacov. Era un continuu memento pentru a nu bate țăruiși permanenți pentru cortul familiei sale în niciun mediu străin, oricât de bine i-ar merge.

Numele Eliezer („ajutorul Dumnezeului meu”) era un permanent amintitor al izvorului de putere și ocrotire divină, care îi conferea garanție și-i dădea acea liniște sufletească pe care a manifestat-o în tot timpul celor 40 de ani ai șederii sale în Madian, departe de dușmănia lui faraon.

În circumstanțele atât de dramatice ale ultimelor luni, de când a început Exodul, a fost mai bine ca familia lui Moise să rămână într-un mediu sigur și totodată să nu fie o grijă în plus pentru marele conducător omenesc al Exodului. Iar acum a sosit momentul prielnic pentru reunificarea familiei.

Dar cum va putea Ietro să găsească convoiul israeliților în uriașul pustiu al Sinaiului?

Deși se aflau în pustiu imens, fără orașe, fără străzi, fără repere, Moise și poporul Israel aveau totuși o adresă specială: ei poposeau „în pustie la muntele Domnului”.

În Biblie, adresa aceasta „în pustiu la muntele Domnului” nu înseamnă doar identificarea locului geografic, ci reflectă un aspect mai important: raportarea poporului Israel față de cea mai înaltă autoritate – Dumnezeu. Această perspectivă spirituală o întâlnim mai târziu în doi psalmi ai lui David, chiar dacă nu se referă la muntele Sinai. În Psalmul 24, el pune întrebarea: „Cine se va sui pe muntele Domnului?” pentru ca apoi, în Psalmul 15, să continue: „Cine va locui pe muntele Tău cel sfânt?” În cei doi psalmi se arată că atât ascensiunea, cât și locuirea pe muntele Domnului depind de o anumită condiție spirituală, de o anumită conduită morală.

La ultima întrevvedere cu Ietro, Moise, fostul vice-faraon, i-a cerut voie într-un mod reverențios, să-i permită să plece în Egipt în urma misiunii primite din partea lui Dumnezeu. Atunci fusese

angajatul, subordonatul socrului său, ca păstor de oi. Dar oare acum, în ce fel se va raporta Moise față de Ietro, în circumstanțe cu totul diferite? Acum nu mai era păstorul turmelor de oi de odinioară. El a devenit păstorul unui popor, omul numărul unu în Israel: un fel de general de armată, conducătorul și marele-preot al poporului. Oare i se va cere lui Ietro să se înscrie pentru o audiență? Oare va trimite Moise niște demnitari în întâmpinarea socrului său, care să-l instruiască despre regulile de protocol de care va trebui să țină seama la întâlnirea cu supremul conducător uman al poporului Israel? Nimic din toate acestea. Dimpotrivă:

„Moise a ieșit înaintea socrului său, s-a aruncat cu fața la pământ și l-a sărutat. S-au întrebat unul pe altul de sănătate și au intrat în cortul lui Moise. Moise a istorisit socrului său tot ce făcuse Domnul împotriva lui Faraon și împotriva Egiptului din pricina lui Israel, toate suferințele care veniseră peste ei pe drum și cum îi izbăvisese Domnul din ele” (Exodul 18:7,8).

Câtă umilință, câtă modestie din partea lui Moise! Însă prin această manieră de primire, Moise nu pierde nimic din demnitatea lui, nici măcar una din stelele și tresele autorității sale. Dimpotrivă, acest conducător crește continuu ca valoare în ochii cititorului Bibliei. Observăm că în întreaga întrevvedere, Moise nu spune nimic despre ce a făcut el, ci doar despre ce a făcut Dumnezeu pentru salvarea poporului Său.

Reacția lui Ietro

Și Ietro este croit din aceeași stofă fină:

„Ietro s-a bucurat pentru tot binele pe care-l făcuse Domnul lui Israel și pentru că-l izbăvisese din mâna egiptenilor. Și Ietro a zis: «Bindecuvântat să fie Domnul, care v-a izbăvit din mâna egiptenilor și din mâna lui Faraon, El, care a izbăvit poporul din mâna egiptenilor! Cunosce acum că Domnul este mai mare decât toți dumnezeii, căci în lucrul în care s-au purtat cu trufie, El a fost mai presus de ei.» Ietro, socrul lui Moise, a adus lui Dumnezeu o ardere-de-tot și o jertfă de mâncare. Aaron și toți bătrânii lui Israel au venit și au luat parte la masă cu socrul lui Moise, înaintea lui Dumnezeu” (Exodul 18:9-12).

Ietro, la rândul său, îl vede doar pe Dumnezeu în toate aceste miracole ale salvării. El nu toastează în cinstea ginerelui său, nu-i evidențiază calitățile în urma atâtor reușite de excepție, ci se bucură „pentru tot binele făcut de Domnul”, „bi-

necuvântează pe Domnul” și aduce o jertfă Domnului împreună cu Moise și bătrânii poporului. Este o festivitate solemnă condusă chiar de Ietro, iar prin aceasta, acolo, în pustiu, au ridicat un monument al recunoștinței față de bunul Dumnezeu, un impresionant „Soli Deo Gloria”!

Modestia lui Moise la momentul întâlnirii cu socrul său Ietro poate fi considerată doar ca fiind un act de politețe atât de caracteristic orientailor. Dar urmează un test și mai greu.

„Ce faci tu nu este bine...!” (Exodul 18:17) – Reacția față de observațiile altuia

În ziua următoare, Moise își preia rolul de judecător al poporului:

„A doua zi, Moise s-a așezat să judece poporul, și poporul a stat înaintea lui de dimineața până seara. Socrul lui Moise a văzut tot ce făcea el pentru popor și a zis: «Ce faci tu acolo cu poporul acela? De ce stai singur, și tot poporul stă înaintea ta de dimineața până seara?» Moise a răspuns socrului său: «Poporul vine la mine ca să ceară sfat lui Dumnezeu. Când au vreo treabă, vin la mine; eu judec între ei și fac cunoscute poruncile lui Dumnezeu și legile Lui.» Socrul lui Moise i-a zis: «Ce faci tu nu este bine»” (Exodul 18:13-17).

Caracterul unei persoane poate fi recunoscut și după felul cum reacționează față de observațiile negative ale altora. Te simți umilit, jignit, atunci când cineva îți spune că nu procedezi bine sau contează în primul rând dacă observația este întemeiată?

Acum apare o altă trăsătură de caracter valoroasă a lui Moise și, totodată, esențială pentru un adevărat lider: să accepte critica obiectivă și să primească recomandări, soluții, din partea altora. Stephan Covey Junior amintește o trăsătură de caracter care contează foarte mult în relațiile interpersonale, pe care o numește congruență. El arată că aceasta înseamnă a nu te mulțumi cu calitatea de a fi sincer. El arată că poți fi sincer și corect și poți avea intenții bune, dar ești preocupat doar să dovedești că tu ai dreptate. Congruența înseamnă preocuparea de a se stabili dreptatea absolută, chiar dacă aceasta ar însemna ca în final să reiasă că tu ai fost greșit. Această calitate o descoperim la Moise, acesta este adevăratul lider. Preocuparea lui Moise nu este ca lucrurile să rămână așa cum le vrea el și cum le vede el, ci să fie optime. Un adevărat lider se lasă învățat.

CARACTERUL LIDERULUI EMILIAN NICULESCU

**CÂTĂ UMILINȚĂ
ȘI MODESTIE
DIN PARTEA LUI
MOISE! ÎNSĂ PRIN
ACEASTĂ MANIERĂ
DE PRIMIRE, MOISE
NU PIERDE NIMIC
DIN DEMNITATEA
LUI, NICI MĂCAR
UNA DIN STELELE
ȘI TRESELE
AUTORITĂȚII LUI.**

Sfatul lui Ietro – o lecție de management, de organizare

„Socrul lui Moise i-a zis: «Ce faci tu nu este bine. Te istovești singur și vei istovi și poporul acesta care este cu tine, căci lucrul este mai presus de puterile tale și nu-l vei putea face singur. Acum ascultă glasul meu; am să-ți dau un sfat, și Dumnezeu va fi cu tine! Fii tălmăciul poporului înaintea lui Dumnezeu și du pricinile înaintea lui Dumnezeu. Învață-i poruncile și legile și arată-le calea pe care trebuie s-o urmeze și ce trebuie să facă. Alege din tot poporul oameni destoinici, temători de Dumnezeu, oameni de încredere, vrăjmași ai lăcomiei; pune-i peste popor drept căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cincizeci și căpetenii peste zece. Ei să judece poporul în tot timpul; să aducă înaintea ta toate pricinile însemnate, iar pricinile cele mai mici, să le judece ei înșiși. În felul acesta, îți vei ușura sarcina, căci o vor purta și ei împreună cu tine. Dacă vei face lucrul acesta și dacă Dumnezeu îți va porunci așa, vei putea face față lucrurilor, și tot poporul acesta va ajunge fericit la locul lui»” (Exodul 18:17-23).

Ietro îi predă o primă lecție de management, de organizare. Tema se numește delegarea răspunderilor. Nu încerca să faci totul singur. Nu numai că te istovești și te încarci peste măsură, dincolo de puterile tale, nu-ți va ajunge nici timpul să le rezolvi pe toate. Dar mai este ceva care lovește în mândria firii păcătoase a omului: nu le știi pe toate. Dumnezeu vrea să se folosească de toți în promovarea planurilor Sale, în măsura talentelor și disponibilității lor.

Este de asemenea important de observat că, în oferirea soluțiilor, Ietro introduce o clauză esențială după ce a încheiat seria soluțiilor oferite lui Moise: „Dacă Dumnezeu îți va porunci așa” și apoi alte trei criterii:

„Dacă vei face lucrul acesta și dacă Dumnezeu îți va porunci așa, vei putea face față lucrurilor și tot poporul acesta va ajunge fericit la locul lui” (Exodul 18:23).

Ar fi o greșeală în extrema opusă dacă un lider s-ar lua după toate opiniile și toate părerile. Ietro menționează patru criterii fundamentale pentru implementarea propunerilor sale: mai întâi acordul lui Dumnezeu („ce poruncește Dumnezeu”). Un alt criteriu este eficiența: „vei putea face față lucrurilor”; al treilea este fericirea poporului, iar ultimul: dacă această metodă contribuie la atingerea obiectivului final („tot poporul va ajunge fericit la locul său”).

„Moise a ascultat sfatul socrului său și a făcut tot ce spusese el. Moise a ales oameni destoinici din tot Israelul și i-a pus căpetenii ale poporului, căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cincizeci și căpetenii peste zece. Ei judecau poporul tot timpul; aduceau înaintea lui Moise pricinile grele, iar toate pricinile mici le judecau ei înșiși. Apoi Moise a trimis pe socrul său în țara lui” (Exodul 18:24-27).

Dumnezeu i-ar fi putut transmite direct lui Moise toate aceste recomandări, dar și Moise este testat în toate privințele, privind calitatea lui de lider:

- dacă a rămas smerit nu doar în raportarea sa față de Dumnezeu, ci și în raporturile sale cu oamenii;
- dacă primește observații;
- dacă acceptă că nu le știe el pe toate și că Dumnezeu nu vorbește doar prin el, ci și prin alții;
- dacă aplică ceea ce a constatat că este bine și a fost aprobat de Dumnezeu.

La toate capitolele testului, Moise a reușit cu nota cea mai mare.

Acest capitol mai are o mare valoare și din punct de vedere teologic. Una dintre marile discuții între teologii creștini, care se reflectă apoi în diferențele doctrinare ale diferitelor denomi-națiuni, este cu privire la momentul când au apărut pentru prima dată Cele Zece Porunci, Decalogul. Unii susțin că sunt cunoscute omului de la Creațiune, alții că ar fi fost date doar la Sinai și doar pentru poporul Israel, ca un legământ special și aparte și, ca atare, nu se aplică în vremurile Noului Testament.

Dar în acest capitol, Moise judecă poporul înainte de momentul dării Decalogului, ceea ce ar fi absurd fără existența prealabilă a legilor. Reiese că chiar și Ietro, deși nu făcea parte din poporul Israel, avea o cunoaștere identică cu a lui Moise cu privire la legile și poruncile pe care trebuie să le urmeze poporul.

„Învață-i poruncile și legile și arată-le calea pe care trebuie s-o urmeze și ce trebuie să facă” (Exodul 18:20).

Ar fi absurd să ții o judecată pe tot parcursul zilei, fără existența legii. De asemenea, nu poate fi judecat un popor care nu cunoaște nimic despre legile după care este judecat.

În istorisirea lui Moise despre minunea cu mana, Sabatul și interdicțiile incluse nu i se par o noutate sau o curiozitate poporului, ci doar mana. Doar câțiva nu s-au conformat poruncii de a

**IETRO ÎI PREDĂ
LUI MOISE O
PRIMĂ LECȚIE DE
MANAGEMENT,
DE ORGANIZARE.
TEMA SE NUMEȘTE
DELEGAREA
RĂSPUNDERILOR.**

nu culege mană în zi de Sabat. Dacă Sabatul ar fi fost o noutate, cu siguranță că majoritatea poporului ar fi ieșit să culeagă mană în Sabat, deoarece era ceva cu totul nou.

Reținem că prima condiție amintită de Ietro este aceea de a obține aprobarea Domnului pentru această măsură administrativă. Dacă nu s-ar fi cunoscut Decalogul, Domnul ar fi spus că măsura era bună, dar să mai aștepte câteva zile, deoarece tocmai intenționează să rostească niște legi noi, Cele Zece Porunci, în auzul întregului popor.

O altă dovadă că chiar și poporul Israel trebuia să cunoască destul de bine legile este faptul că, la propunerea lui Ietro, Moise alege o mulțime de judecători numiți „căpetenii”. Dacă am socoti doar numărul bărbaților ieșiți din Egipt, 600.000, atunci aceste căpetenii trebuiau să fie în număr de 600 (pentru fiecare o mie) + 6.000 (pentru fiecare 100) + 12.000 (pentru fiecare 50) + 60.000 (pentru fiecare 10) = 78.600 de căpetenii. Iar ei au fost puși direct să judece numai decît. Nu se specifică faptul că ar fi fost nevoie de o instruire prealabilă pentru acești judecători. Deci cel puțin 78.600 cunoșteau legea și puteau judeca în conformitate cu ea.

Moise a găsit (în aceeași zi) atîtia „oameni destoinici” care să-și preia numai decît rolul. Cu alte cuvinte, poporul Israel trebuie să fi cunoscut Legea celor zece porunci înainte de Sinai. Și nu

putea fi o lege diferită pentru că problemele poporului nu puteau fi altele decît cele pe care le are în vedere conținutul Celor Zece Porunci.

Observăm că în felul acesta s-au creat cinci niveluri juridice: la numărul de 10, 50, 100, 1.000, iar „tribunalul suprem” era scaunul de judecată al lui Moise, care se consulta cu Dumnezeu.

Nivelurile acestea trebuiau să judece după absolut aceleași legi, aceleași norme. Să ne imaginăm doar ce ar fi fost dacă, la fiecare nivel, aceleași caz se judeca după alte legi și alte norme. Ceea ce era condamnat la un nivel era îngăduit la alt nivel etc. Aceasta ar fi creat probleme și încurcături mult mai mari decît înainte de a fi fost înființate aceste instanțe de judecată.

Chiar dacă această măsură organizatorică judiciară ar fi fost după rostirea Decalogului de către Dumnezeu și ar fi fost prima dată cînd poporul ia cunoștință de conținutul Legii morale, chiar și atunci ar fi fost imposibil ca numai decît să se găsească cel puțin 78.600 de persoane destoinice care să cunoască și să aplice legea, fără o instruire mai îndelungată, atît a lor, cît și a întregului popor. Pentru că, așa cum am arătat mai sus, nu poți instaura prompt ca judecători persoane care aud pentru prima dată legea și nu poți judeca poporul fără o instruire corespunzătoare. ■

**O DOVADĂ CĂ
ȘI POPORUL
TREBUIA SĂ
CUNOASCĂ LEGILE
ESTE FAPTUL CĂ,
LA PROPUNEREA
LUI IETRO, MOISE
ALEGE O MULȚIME
DE JUDECĂTORI
NUMIȚI
„CĂPETENII”.**

Emilian Niculescu, pastor pensionar

REPERE

cu Adrian Andrei

Mărti, ora 12.00

DA, VREAU ȘI ȘTIU

Cu toții am auzit întrebarea „a fi sau a nu fi”, regăsită în tragedia scrisă de poetul englez William Shakespeare în anul 1603. Dincolo de profunzimea de necontestat a dilemei, posibil totuși ca, prin prisma gândirii creștine, întrebarea să primească o rezolvare neașteptată: a fi sau a nu fi ține de Dumnezeu, și nu de om. Explicația Bibliei: „Tu, Doamne, dai viață tuturor acestor lucruri”, regăsită în Neemia 9:6, ne spune direct faptul că a fi sau a nu fi ține nu de om, ci de Dumnezeu, fiindcă noi nu putem să adăugăm nici măcar un „cot la înălțimea” ori viața noastră.

„Viața lui Isus a fost un sacrificiu neîncetat pentru binele altora. Trebuie să-l urmăm exemplul.”

Probabil că o întrebare mai potrivită ar putea fi: „A vrea sau a nu vrea?”

Întrebarea o regăsim de multe ori în Sfânta Scriptură, adresată direct sau indirect. Într-o zi, un leproș se apropie de Isus și-L întreabă scurt: „Doamne, vrei?” Primește un răspuns la fel de direct și scurt: „Da, vreau!”

Bolnavul vine înaintea lui Isus și, neîndoiindu-se nicio clipă de capacitatea Sa vindecătoare („știi că poți să mă curățești”), este însă doritor să afle dacă Marele Medic și vrea sau nu să o facă („Vrei?”).

Isus nu stă pe gânduri, nu analizează implicațiile, riscurile, avantajele, profitul, contextul, ci face ce știe El mai bine: vindecă trupul pentru a putea ajunge la suflet.

Astăzi, ca urmași ai Lui, suntem chemați să facem același lucru.

„Viața Lui a fost un sacrificiu neîncetat pentru binele altora. Trebuie să-I urmăm exemplul” (Ellen White, *Mărturii*, vol. III, p. 210).

Pentru a-i ajuta pe ceilalți, trebuie, în primul rând, să știi cum să o faci. Și astfel ajungem la ultima – sau poate prima – întrebare: A ști sau a nu ști?

Poate că vrei să-l ajuți pe semenul tău chinuit de febră, dar știi exact ce tratament să-i dai? Posibil să vrei să-i alini durerea vecinului sau prietenului tău, dar știi exact de ce tratament are nevoie?

Pentru a dobândi o astfel de pregătire, te așteptăm la Școala Sanitară „Dr. Luca” din Cernica! Nu este singura, dar acum poate fi cea mai bună alegere pentru tine dacă vrei să știi și să poți urma exemplul Mântuitorului. Timp de trei ani vei învăța de la profesori cu experiență, de la medici și asistenți medicali cu o vastă experiență profesională și morală, secretele sănătății și ale unui stil de viață optim. Generațiile trecute și zecile de asistenți medicali absolvenți, care deja lucrează în instituțiile medicale private și de stat din țară și de peste hotare, confirmă faptul că profesionalismul unit cu calitatea de creștin oferă oamenilor încredere deplină în a adresa întrebarea: „Tu poți să mă ajuți. Vrei?”

La final, reluăm întrebarea: Vrei sau nu vrei? Vrei sau nu vrei să ajuți oamenii, să-i mângâi, să-i tratezi, să-i vindeci, să le ștergi lacrimile, să stai lângă ei, să faci ceva pentru ei?

Vrei?

Dacă te-ai hotărât, te așteptăm cu mare drag să te înscrii în perioada 20 iunie–29 august 2022. Admiterea se face pe bază de dosar și interviu ce va avea loc în 30–31 august 2022.

Nu uita: „A vrea sau a nu vrea? Aceasta este întrebarea.”

Da, vreau! ■

Magdalena Roman, profesor Școala Sanitară Cernica

„Nicio misiune nu este mai nobilă decât aceea de a-ți sluji aproapele.”

ȘCOALA POSTLICEALĂ SANITARĂ

„DOCTOR
LUCA”
CERNICA

TAXA ȘCOLARĂ:

- 2700 lei pentru plata integrală

- 2900 lei pentru plata în 4 rate

„Obține o calificare azi
pentru a avea o șansă
mâine.”

Înscrieri:

20 iunie – 29 august 2022

Dosar înscriere:

- copie diplomă de bacalaureat/adeverință absolvire bacalaureat/adeverință absolvire liceu;
- copie certificat de naștere;
- copie carte de identitate;
- copie certificat de căsătorie (după caz);
- adeverință de la medicul de familie cu specificarea: apt de studii;
- taxă de înscriere: 100 RON;
- 2 fotografii 3/4 cm; dosar plastic cu șină.

Admiterea se face pe bază de dosar + interviu.

Interviu: 30–31 august 2022

PENTRU MAI MULTE INFORMAȚII
Strada Decebal nr. 11-13, Cernica, Ilfov: ADRESĂ
0742344157; 0744157723: TELEFON
scoaladoctorluca@gmail.com: MAIL

TRANSFORMAREA LUI IACOV (I)

Când Iosif l-a dus la monarhul Egiptului pe tatăl său, Iacov și-a rostit autobiografia în următoarele treizeci și trei de cuvinte (în traducerea Cornilescu), sau atâtea avem noi: „Zilele anilor călătoriei mele sunt o sută treizeci de ani. Zilele anilor vieții mele au fost puține la număr și rele și n-au atins zilele anilor vieții părinților mei, în timpul călătoriei lor” (Geneza 47:9). Patriarhul se afla împreună cu fiul său în fața potentatului, într-o audiență glorioasă. Acesta a văzut ce tată înțelept are minunatul său guvernator descoperitor de taine. Și bătrânul Iacov l-a binecuvântat pe împărat de două ori, la venire și la plecare (verselele 7 și 10).

Iacov a zis despre zilele trăite până atunci că „au fost puține la număr și rele”. Avea în momentul acela o sută treizeci de ani din cei o sută patruzeci și șapte, cât a trăit: „Iacov a trăit șaptesprezece ani în țara Egiptului și zilele anilor vieții lui Iacov au fost o sută patruzeci și șapte de ani” (versetul 28). O sută patruzeci și șapte de ani, conținând destule zile rele; dar puține? Nu în comparație cu zilele noastre, ci cu ale vieții părinților lui: Avram a trăit o sută șaptezeci și cinci de ani (vezi Geneza 25:7), iar Isaac, o sută optzeci (vezi Geneza 35:28). După o sută treizeci de ani plini de peripeții, spaime, fugi și necazuri, Iacov a trăit șaptesprezece ani de bătrânețe liniștită, fericită, protejată, în cea mai puternică și mai bogată țară a timpului.

Dacă citim capitolul 50 din prima carte a Bibliei, vom vedea că a avut parte de cea mai onorabilă și mai pompoasă înmormântare raportată în Biblie. De ce au fost zilele lui Iacov rele? Bineînțeles, nu cele ale copilăriei, nu prima parte a vieții lui în casa părintească, unde „era un om liniștit, care stătea acasă în corturi” (25,27), iubit de părinți și fiind preferatul mamei lui. Nici în perioada strălucită de „pensie” din Egipt. Necazurile prin care a trecut Iacov au provenit din două surse: părănirea practică de părinții lui și propriile lui greșeli. Se spune clar în Geneza 25:28: „Isaac îl iubea pe Esau pentru că mânca din vânatul lui; Rebeca însă îl iubea mai mult pe Iacov.” Această polarizare a sentimentelor i-a dus pe părinți la greșeli,

a produs înstrăinare și vrăjmășie între băieți și a fost punctul de plecare al lanțului de greșeli și suferințe ale lui Iacov. Nu ni se explică de ce Rebeca îl iubea „mai mult pe Iacov”, dar știm din profeție că Dumnezeu privise spre cel mic ca fiind purtătorul binecuvântărilor patriarhale (vezi versetele 22 și 23).

Faptul că Isaac îl iubea pe Esau pentru că mânca din vânatul lui era îngrijorător și neprincipial. Văzând că dreptul de întâi născut va fi dat de Isaac preferatului Esau, Iacov s-a folosit de o împrejurare critică din viața lui Esau și atunci a cumpărat de la el acest drept cu o ciorbă de linte. Preț redus. Esau nu s-a sinchisit, ci a făcut-o imediat, prin jurământ: „Iată-mă, sunt pe moarte; la ce-mi slujește dreptul acesta de întâi născut?” (versetul 32). De ce gândea așa? Pentru că era „desfrânat și lumesce” (Evrei 12:16). Dar dreptul de întâi născut nu era totul și nu ni se spune dacă Isaac a ratificat tranzacția. Ajungând într-o stare de slăbiciune și pierzându-și parțial vederea, Isaac l-a trimis pe Esau la vânătoare ca să-i pregătească o mâncare așa cum îi plăcea lui și să-i dea binecuvântarea patriarhală.

Atunci Rebeca a intrat în alertă. Alarmată, ea l-a chemat pe Iacov și l-a instruit cum să-l înșele

DE CE AU
FOST ZILELE
PATRIARHULUI
IACOV RELE?
NECAZURILE
PRIN CARE A
TRECUT IACOV
AU PROVENIT
DIN DOUĂ SURSE
DISTINCTE:
PĂRTINIREA
PRACTICĂ DE
PĂRINȚII LUI ȘI
PROPRIILE LUI
GREȘELI.

pe tată său ca să obțină prin șiretlic binecuvântarea. Iacov a obiectat, temându-se că va primi mai degrabă blestem decât binecuvântare, dar apoi s-a supus și a jucat cu succes piesa de teatru compusă de scumpa lui mamă. Neștiind exact ce face, Isaac l-a binecuvântat pe Iacov, pretinsul Esau. Când adevărul s-a aflat, era prea târziu. Atunci Esau, disperat, și-a propus să-l ucidă pe fratele său, despre care a zis: „Da, nu degeaba i-au pus numele Iacov, căci m-a înșelat de două ori. Mi-a luat dreptul de întâi născut și iată-l acum că a venit de mi-a luat și binecuvântarea!” (Geneza 27:36; vezi și versetul 41). În capitolul acesta avem toate detaliile acelei desfășurări a lucrurilor. Se pare că Isaac și-a dat totuși seama că nu se condusesse după planul lui Dumnezeu, de aceea l-a binecuvântat pe Iacov încă o dată când l-a trimis în Padan-Aram, ca să nu fie ucis de fratele său: „Dumnezeu cel atotputernic să te binecuvânteze, să te facă să crești și să te înmulțești, ca să ajungi o ceată de noroadă! Să-ți dea binecuvântarea lui Avraam, ție și seminței tale cu tine, ca să stăpânești țara în care locuiești ca străin și pe care i-a dat-o lui Avraam” (28:3,4).

Iată-l pe Iacov fugind de fratele său. A fugit la unchiul său Laban, în Mesopotamia. Într-un fel, a nimerit din lac în puț. Laban l-a primit cu bucurie, l-a pus la treabă, l-a făcut dublu ginere, dându-i ca neveste pe cele două fiice ale lui, și l-a găzduit acolo, ca nepot și ca argat, timp de douăzeci de ani. Lungă perioadă de plecare de acasă, timp în care mama lui a murit, astfel încât Iacov nu a mai văzut-o niciodată. A trebuit să fugă și de la Laban, înapoi spre Canaan, dar acum pericolul era și în spațe, și în față.

Cum s-a descurcat sărmanul fugar? Așa cum a zis Elifaz către Iov: „Eu aș alerga la Dumnezeu, lui Dumnezeu I-aș spune necazul meu” (Iov 5:8). Iacov a alergat la Dumnezeu. E imposibil de acceptat că visul profetic pe care l-a avut când dormea cu capul pe o piatră, la prima lui fugă, a venit din senin, când pe el nu-l interesa deloc legătura cu cerul. Dimpotrivă, el și-a plecat capul pe Stânca Veacurilor și așa i s-a deschis cerul: „Și a visat o scară rezemată de pământ, al cărei vârf ajungea până la cer. Îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe scara aceea” (Geneza 28:12).

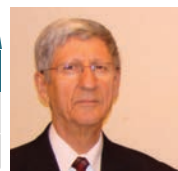
Hristos a interpretat simbolul scărilor aplicându-l la Sine: „Adevărat, adevărat vă spun că, de acum încolo, veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se peste Fiul omului” (Ioan 1:51). Era o profeție mesianică formidabilă, pe care el, înșelătorul, fugarul, a primit-o acolo, în pustie, noaptea. Atunci a auzit el prima asigurare divină din viața lui: „Eu

sunt Domnul, Dumnezeul tatălui tău Avraam și Dumnezeul lui Isaac. Pământul pe care ești culcat ți-l voi da ție și seminței tale. Sămânța ta va fi ca pulberea pământului; te vei întinde la apus și la răsărit, la miazănoapte și la miazăzi; și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine și în sămânța ta. Iată, Eu sunt cu tine; te voi păzi pretutindeni pe unde vei merge și te voi aduce înapoi în țara aceasta, căci nu te voi părăsi până nu voi împlini ce-ți spun” (Geneza 28:13-15).

Nu poate fi mai clar: Iacov avea aprobarea cerului, el era cel chemat să fie exponentul lui Dumnezeu în Canaan, Mesia avea să se nască din urmașii lui, pentru că i s-a promis că „toate familiile pământului vor fi binecuvântate” în el și în sămânța lui. Cum li se promisese lui Avraam și lui Isaac (vezi Geneza 22:18 și 26:4). Dar Iacov avea nevoie să mai fie modelat, curățit de zgura necredincioșiei și a compromisurilor, așa cum a zis Elihu de Iov: „Să fie încercat dar mai departe, fiindcă răspunde ca cei răi!” (Iov 34:36). În timp ce la Iov lucrurile nu stăteau chiar așa, în cazul lui Iacov era adevărat, el avea nevoie să fie încercat mai departe. Și a fost. Nu ușor. Dar Domnul a fost cu el. Când Laban l-a urmărit să-i facă rău, Dumnezeu l-a prevenit: „Dar Dumnezeu S-a arătat noaptea în vis lui Laban, Arameul, și i-a zis: «Ferește-te să-i spui o vorbă rea lui Iacov!»” (Geneza 31:24).

Scăpat de pericolul mesopotamian, Iacov se îndrepta acum spre locul natal, spre tatăl său Isaac. Dar un mare semn de întrebare îl chinuia, și acela se numea ESAU. Cum va fi primit de fratele său pe care-l înșelase? Da, îl înșelase, dar Iacov și-a făcut singur averea în Padan-Aram, sub binecuvântarea vizibilă a Domnului, în timp ce Esau a moștenit totul. Fiind un om lumesc, complet neinteresat de lucrurile spirituale, era de așteptat să nu-i mai poarte pică fratelui său: avea averea, ce să mai vrea? Dar cine știe? Iacov era îngrijorat. Un episod interesant și nu lipsit de semnificație din experiența lui Iacov a avut loc înainte de a-l întâlni pe Esau, și era o nouă asigurare a protecției divine: „Iacov și-a văzut de drum și l-au întâlnit îngerii lui Dumnezeu. Când i-a văzut, Iacov a zis: «Aceasta este tabăra lui Dumnezeu!» De aceea a pus locului aceluia numele Mahanaim (Tabără îndoită)” (Geneza 32:1,2). Protecția cerească! Minunat! ■

**SUB DALTA
MAESTRULUI
ȘTEFAN
RADU**

**IACOV AVEA NEVOIE
SĂ FIE MODELAT,
CURĂȚIT DE ZGURA
NECREDINCIOȘIEI ȘI
A COMPROMISULUI.**

Ștefan Radu, doctor în teologie, pastor

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI DIN GENEZA (III)

PREZENȚA CELOR
DOI POMI, AL
VIEȚII ȘI AL
REBELIUNII, ERA
CA O URNĂ DE
VOT AȘEZATĂ
ÎN MIJLOCUL
PARADISULUI.
ERA ASEMENEA
CHIVOTULUI, PE
CARE NU ORICINE
AVEA DREPTUL
SĂ-L ATINGĂ.

1. Ce înseamnă „cunoașterea binelui și a răului”?

Binele și răul, în ebraica biblică (*tôb wa-raʿ*), pot avea diverse definiții ca: plăcere și neplăcere (2 Samuel 19:36), frumos și urât (Geneza 41:2-3), benefic și dăunător (Proverbele 24:14), fericire și nenorocire (Iov 30:26) etc. Dar în Geneza 2-3, în contextul unui imperativ divin de viață și de moarte (răsplată și pedeapsă), „binele și răul” au sens moral, referindu-se la ce este bine să facem și ce este rău.

Cunoștința interzisă aici (ebr. *daʿat*) nu se referă la știință sau la cunoștințe în general. Numai proștii și nebunii urăsc știința/cunoașterea, chiar atunci când debutează cu respectul față de Dumnezeu (Proverbele 1:7, 22; Ecclesiastul 2:26). Nu se referă nici la sexualitate, cum speculează unii credincioși (Numeri 31:35; Judecători 11:39), deoarece Dumnezeu îi binecuvântase să se poată bucura de viața lor (Geneza 1:28; Proverbele 5:18-19; Ecclesiastul 9:9). Nu poate fi vorba nici de cunoașterea răului (păcatului) din experiență, deoarece expresia nu se referă la „rău”, ci la „bine și rău”.

Este ispititoare ideea că expresia „binele și răul” ar denumi, în acest caz, binele amestecat cu răul, sau binele conviețuind cu răul „necesar” (ca în yin + yang). Totuși, nu acesta este sensul intenționat, deoarece nu așa s-ar fi exprimat Moise dacă ar fi vrut să se refere la un amestec sau o asociere nepermisă. De asemenea, nu poate fi vorba nici despre educația morală, ca și cum însușirea unui cod moral și formarea unei conștiințe spiritual-morale ar fi un păcat. Este absurd.

Cheia înțelegerii acestei expresii se află tot în Tora lui Moise:

„Iar cei mici dintre voi [...], copiii voștri, care astăzi nu cunosc binele și răul, ei vor intra...” (Deuteronomul 1:39).

„Dar înainte ca să știe copilul să lepede răul și să aleagă binele, țara de ai cărei doi împărați te temi tu va fi pustiită” (Isaia 7:16).

Textul din Isaia conține același subiect, aceeași idee, dar nu chiar aceeași expresie. În Deuteronomul însă, autorul folosește exact aceeași expresie ca și în Geneza 2-3. De aici înțelegem sensul ei

și-l putem aplica prin analogie în Geneza. Copilul, până la o anumită vârstă, nu este responsabil moral singur. Părinții îi spun ce este bine și ce este rău: ei sunt responsabili. Copilul trebuie să accepte valorile părinților, nu să descopere el însuși, din proprie experiență sau gândire, valorile morale. Părinții știu; el nu știe.

În acest sens, cunoașterea (înțelegerea, definirea) binelui și răului aparține exclusiv lui Dumnezeu, ca Părinte, într-un sens absolut, incomparabil. Duhul șarpelui știa prea bine că aceasta este autoritatea lui Dumnezeu, dar contesta faptul că ar fi un drept inalienabil (Geneza 3:5). El predica autonomia morală a creaturii – un drept pe care Creatorul Și l-a apărât (Geneza 3:22). Lumea este până astăzi în conflict cu Dumnezeu pe aceeași temă.

Pomul cunoașterii binelui și răului era în mijlocul Grădinii Edenului, adică acolo unde era și pomul vieții. Prezența celor doi pomi, al vieții și al rebeliunii, era ca o urnă de vot așezată în mijlocul Paradisului. Era asemenea chivotului, pe care nu oricine avea dreptul să-l atingă și al cărui conținut era plin de binecuvântări. Pomul interzis avea aceleași calități ca și alți pomi (Geneza 2:9; 3:6), nu era mai bun sau mai rău. El era necesar pentru a se stabili de care parte stă omul în disputa dintre Dumnezeu și opoziție. Aceasta era o ocazie dată omului de a vota pentru ordinea lui Dumnezeu, lăsând neatins pomul cunoașterii binelui și răului, ca proprietate exclusivă a lui Dumnezeu, ca semn vizibil că numai Creatorul are autonomie morală.

Cunoscutul cercetător adventist Angel Rodriguez, care a fost timp de 19 ani directorul Institutului de Cercetări Biblice al Conferinței Generale, afirma într-un articol din 1997, folosind argumente asemănătoare:¹

„Totalitatea istorisirii descoperă semnificația acestei expresii. Se clarifică astfel că a cunoaște binele și răul înseamnă a pretinde autonomie completă și absolută a existenței; încercarea de a elimina răspunderea față de oricine altcineva, inclusiv față de Dumnezeu. Înseamnă că oamenii ar decide ei înșiși ce este bine și ce este rău,

fără a lua în considerație voința descoperită a lui Dumnezeu.

Dumnezeu este singura ființă complet autonomă, care nu trebuie să dea socoteală nimănui, decât propriului Său caracter. Acest tip de existență nu este posibil pentru noi. A fi o creatură înseamnă, prin definiție, a fi responsabil față de Creator. Orice tentativă de a exista în independență totală de Dumnezeu ar duce în cele din urmă la moarte.”

2. Ce înseamnă că „șarpele era mai șiret”?

„Mai șiret” în comparație cu cine? Textul îl compară cu „toate fiarele câmpului” pe care le făcuse Dumnezeu. Prin urmare, asta ar însemna că toate erau șirete, dar șarpele era „mai ceva”. Să fi fost ele create șirete? Nici omul nu a fost creat ca ființă „șireată” (Eclesiastul 7:29). Dacă ar fi fost destul de șiret, l-ar fi păcălit el pe diavol, nu invers.

Adjectivul ebraic *‘arûm* are într-adevăr și conotații negative (șiret, viclean, insidios, Iov 5:12-13; 15:5), dar de obicei are conotații neutre sau pozitive (inteligent, deștept),² în timp ce substantivul înrudit (*‘ormā*) înseamnă de obicei „inteligentă” (Proverbele 1:4; 8:5,12). Septuaginta, la Geneza 3:1, folosește cuvântul *phronimōtatos* (cel mai inteligent, cel mai înțelept).

Șarpele nu poate fi descris ca șiret în sine. Șiret a fost doar spiritul care-l luase în stăpânire. Comparația cu celelalte viețuitoare trimite la faptul că șarpele a vorbit, și astfel s-a dovedit mai inteligent decât alte jivine. Așa părea. Verbul *hayā* (a fost, era) are și sensul de *a deveni*, nu neapărat ca devenire reală, ci ca aparență: *s-a arătat, s-a dovedit*.

Există peste 20 de familii de șerpi și circa 520 de genuri și 3.900 de specii destul de diferite. Textul biblic nu ne dezvăluie ce fel de șarpe o fi fost acela care se strecurase în paradis, dacă a fost un șarpe de casă, inofensiv, sau mai degrabă un piton, un cobra, un anaconda sau un boa. Titanoboa, șarpele fosil descoperit în Columbia, avea aproape 13 metri lungime! Dar orice fel de șarpe ar fi fost, fie el și „balaur zburător”³, nu putea avea mai multă minte decât măgărița lui Balaam.

În ce privește „inteligentă” instinctuală sau capacitatea de a învăța, multe vietăți par mai istețe decât șerpii.⁴ Credem că nu despre inteligența naturală a animalului este vorba în text, ci de o inteligență străină, care a vorbit prin el și care i-a atras atenția curioasei doamne. După ce Eva este înșelată, șarpele rămâne tăcut în text. Nu a protestat nici față de blestemul lui Dumnezeu (Geneza

3:14-15).⁵ Spiritul care îl manipulasă l-a părăsit. Și nu avem îndoieli că acolo a fost prezent însuși diavolul (Apocalipsa 12:9; 20:2).

Pe lângă semnificația adjectivului *‘arûm* (inteligent, isteț), în acest verset, termenul este folosit și paronomastic (ca joc de cuvinte), punând în contrast prima propoziție din Geneza 3, cu fraza anterioară din 2:25. (Amintiți-vă că divizarea textului pe capitole și versete este foarte târzie.)

„Amândoi, omul și femeia lui, erau goi (*‘arûmmim*) și nu se rușinau unul de altul.” (2:25)⁶

„Dar șarpele s-a dovedit mai inteligent (*‘arûm*) decât toate vietățile câmpului...” (3:1)

„Atunci ochii amândurora li s-au deschis și au înțeles că erau goi” (*‘ērummim*). (3:7)

Acest joc de cuvinte pare să spună că chiar și în cea mai pură nevinovăție, într-o natură perfectă, pericolul îi pândea pe oameni prin tentația inteligenței. În condițiile paradisului, goliciunea nu constituia o rușine, dar uzul necinstit al inteligenței a putut să aducă rușine.

3. Ce înseamnă acel „oare a zis Dumnezeu...”?

Unii spun că șarpele voia pur și simplu să intre în vorbă și făcea pe prostul ca s-o atragă pe femeie cu ceva. Mă îndoiesc că Eva putea fi vrăjită cu un nonsens, sau că diavolul ar fi riscat să piardă o ocazie de aur. Alteori comentăm interogativul „oare” ca pe o particulă a diavolului, care urmărește să stârnească îndoială în Cuvântul lui Dumnezeu. Dar și Dumnezeu vorbește cu „dacă” și cu „oare” (Geneza 18:14,17; Deuteronomul 30:2). Nu-l prindem noi pe diavol doar pândindu-i vocabularul!

Dar oare există în textul original ebraic cuvântul „oare”? În textul ebraic, intervenția șarpelui nu apare sub formă de întrebare. Ea este introdusă prin formula *‘af ki ‘amar*, care se traduce de obicei „cu cât mai mult (sau mai puțin), dacă a zis”, „ba mai mult, El a zis...”, „chiar dacă a zis...”, „într-adevăr, că (Dumnezeu) a zis...”. De aceea, diverse traduceri au redat această întrebare în formele următoare, care nu fac decât să mărească nebuloasa:

„De ce a zis Dumnezeu să nu mâncați din orice pom din paradis?” (Septuaginta, Vulgata)

„Într-adevăr, chiar a zis Dumnezeu: «Să nu mâncați din niciun pom din grădină!»” (Targum)

„Cu adevărat, Dumnezeu a zis: «Să nu mâncați din toți pomii paradisului...” (Syriaca)

**CREDEM CĂ NU
DESPRE INTELIGENȚA
NATURALĂ A
ANIMALULUI ESTE
VORBA ÎN TEXT, CI
DE O INTELIGENȚĂ
STRĂINĂ, CARE A
VORBIT PRIN EL
ȘI CARE I-A ATRAS
ATENȚIA EVEI.**

„Într-adevăr! Dumnezeu v-a spus: «Să nu mâncați din niciun pom din grădină!»” (TOB)

De aceea, este discutabil dacă textul ebraic din Geneza 3:1 s-a transmis exact, întrucât expresia *af ki amar* nu introduce niciodată un discurs, sau o interogație. Dacă ar fi fost doar o încercare de a ridiculiza interdicția, tentativa este prea subtilă pentru a stârni vreo ispită, sau cel puțin un zâmbet inteligent: „Chiar dacă a zis Dumnezeu să nu mâncați din niciun pom din grădină...”; „Cu atât mai mult cu cât Dumnezeu a zis să nu mâncați din niciun pom din grădină...” !?

Din acest motiv, cei mai mulți critici și traducători presupun că expresia *af ki* ar fi fost la origine precedată de particula interogativă *ha-* (oare?), care în ebraică ar fi fost necesară pentru a marca întrebarea. În vorbire putem marca o întrebare prin tonul vocii, dar în scris punem semnul întrebării fiindcă nu avem ton. Ebraica însă nu are alt semn de întrebare decât particulele interogative, iar în acest caz lipsește particula *ha-*, care se scrie cu un singur semn *h* (h).⁷ De aceea, traduceri cele mai potrivite sunt, în acest caz, sub forma unei întrebări care accentuează indirect valoarea fructului interzis: „A zis Dumnezeu: «Să nu mâncați din niciun pom din grădină?»” (NRS)

Spiritul șarpelui nu pune la îndoială interdicția lui Dumnezeu, ci întreba retoric și insinuant, cu mare putere de sugestie, atrăgând atenția asupra pomul interzis, prin contrast cu toți ceilalți

pomi: „Oare a zis Dumnezeu să nu mâncați *din niciun pom* din grădină?” Altfel spus: „Oare, *din toți pomii* grădinii v-a interzis Dumnezeu să mâncați?” Întrebarea aștepta un răspuns de felul: „Dimpotrivă, *numai* acest pom ne-a fost interzis! Chiar, de ce oare?”

Întrebarea era bine gândită și abil construită: „Ia, zi, fată, de ce crezi că numai și numai din acest pom v-a oprit Domnul să mâncați?” Un chip de om ar fi adăugat mimică, gesturi specifice și un ton ironic, glumeț. Nu știm cât de expresivă era fața șarpelui, dar faptul că el se înfrupta, devenind nu doar inteligent, ci subtil — maestru al sugestiilor malițioase și stăpân pe secretul bine-lui și al răului — era un motiv suficient ca femeia să-și întrebe soțul înainte de a încheia pactul cu necunoscutul.

4. Era Adam lângă Eva când ea vorbea cu șarpele?

A fost Adam primul bărbat născuț? Că a păcătuit mai grav decât soția lui este clar, dar iată cum este descris de multe traduceri la Geneza 3:6: „(Femeia) a mâncat și i-a dat și bărbatului ei, *care era lângă ea*.” Șarpele stă de vorbă numai cu doamna, iar Adam era acolo, „lângă ea”, și nu spune nimic, nici de bine, nici de rău? Păi, cu un asemenea bărbat, se înțelege că începi să vorbești singură și chiar cu dobitoacele.

Această înțelegere amuzantă a textului biblic a devenit clasică, fiind imortalizată și în artă, în toate reprezentările plastice: amândoi sunt imaginați sub pom. Ea discută, iar el este doar „beneficiar”. Unii traducători au înțeles expresia în sensul că și el a mâncat cu ea, după ce s-au întâlnit. Este o soluție mai realistă, deși lingvistic este puțin probabilă. Traducerea Lumii Noi, deși scandalosă în anumite cazuri, a găsit aici o soluție mai bună decât cele tradiționale: „Apoi, când a fost împreună cu soțul ei, i-a dat și lui.”

În realitate, expresia ebraică *immāh* nu înseamnă „care era lângă ea”, ci subliniază relația lor specifică.⁸ Textul ebraic spune literal „a dat și bărbatului ei cu ea”, adică „soțului ei”, celui care îi fusese dat să fie cu ea. În mod similar, expresia asemănătoare din 3:12 (lit. „femeia pe care ai dat-o cu mine”) înseamnă „femeia pe care mi-ai dat-o de soție”. De fapt, există traduceri care au rezolvat problema în modul cel mai satisfăcător⁹: Acest sens este confirmat în Geneza 39:10, unde varianta *lihyot immāh* (lit. „să fie cu ea”) se referă la o unire trupească. ■

Florin Lăiu, profesor de Biblie, pensionar

TEXTUL EBRAIC SPUNE LITERAL

„A DAT ȘI BĂRBATULUI EI CU EA”, ADICĂ „SOȚULUI EI”, CELUI CARE-I FUSESE DAT SĂ FIE CU EA. CA ÎN GENEZA 3:12 - „FEMEIA PE CARE MI-AI DAT-O DE SOȚIE”.

¹ Vezi la <https://adventistbiblicalresearch.org/materials/bible-ot-texts/genesis-217>

² Sau: ascuțit la minte, isteț, subtil, inventiv, abil, discret, prudent, înțelept – Prov. 12:16,23; 13:16; 14:8,15,18; 22:3; 27:12.

³ În Gen. 1:21, textul ebraic afirmă că Dumnezeu a creat și „baurii (*tanninim*) cei mari”, cuvânt care se repetă în demonstrațiile miraculoase din Ex. 7:9-10,12 și în Ps. 74:13. În Is. 14:29; 30:6 apare și un „*šaraf* (șarpe înfocat / veninos, cobra) zburător”.

⁴ Corbii, elefanții, gorilele, cimpanzeii, urangutanii, delfinii, orca, porcii, caracatițele, crocodilii, papagalii, câinii, pisicile, caii, ratonii, porumbeii, rozătoarele, reptilele (șopârle, șerpi, țestoase), păienjenii, insecte. Cf. En.Wikipedia, „Animal cognition”.

⁵ Blestemul nu-l privea atât pe șarpe, ca animal, ci pe acela care-l folosea ca medium. Șerpilor nu se hrănesc cu țărână, ci sunt carnivori. Expresia „a mânca (mișca) țărâna” (cf. Is. 65:25), sau expresiile similare, descriu poziția dușmanului învins, așezat cu fața în jos și cu piciorul învingătorului pe grumaz (Ps. 72:9; Is. 49:23; Plângeri 3:29).

⁶ Cuvintele „*arûm*–*arûmim* (inteligent, inteligenți) și „*arûm*–*arummim* (gol, goi) se aseamănă în pronunție și se scriu practic la fel. Deoarece sunt atât de apropiate, în două versete alăturate, este evident că s-a urmărit un joc de cuvinte care să le pună într-o anumită relație. În 3:7 apare o variantă a aceluiași adjectiv: „*ērûm*–*ērummim* (gol – goi)”.
⁷ Cel mai probabil, particula interogativă s-a pierdut printr-o eroare de copist într-un timp foarte îndepărtat, cu peste 2.000 de ani în urmă, deoarece chiar și Septuaginta și alte versiuni antice

reflectă confuzia din textul ebraic tradițional. Așadar, expresia „*af ki* trebuie să fi fost inițial *ha-af ki*. Aparatul critic al Bibliei ebraice Stuttgartensia recomandă această soluție: prp. *ha-af* în loc de „*af*”. De altfel, formula interogativă *ha-af* („oare, chiar...?”) se întâlnește în textul Bibliei ebraice în zece locuri doar în Pentateuh, în poezia arhaică și preexilică: Gen. 18:13,23-24; Deut. 9:19; 29:23; Iov 34:17; 40:8; Amos 2:11; Is. 3:21; Ier. 36:7. Explicația erorii scribale este simplă. Cel mai probabil, semnul *he* s-a pierdut prin haplografie (deoarece apare la sfârșitul cuvântului anterior). O explicație alternativă ar fi o eroare auditivă, deoarece în ateliere, scribii scriau la dictare. Or, un *ha* înainte de vocala /a/, se putea auzi ca un singur /a/.

⁸ Dacă ar fi dorit să spună că bărbatul era prezent fizic lângă ea, autorul ar fi spus „*ășer immah*” (Gen. 24:54; 35:2,6; Ex. 18:18; Jud. 9:34; 2 Cron. 35:21) sau „*ășer ittah*” (Gen. 8:17; 20:16; Io-sua 6:17; 8:5; Jud. 7:18; 9:32; Ezra 9:4) sau „*wəhū immah*”, sau „*wəhū ittah*”, toate putând fi traduse: „care era cu (lângă) ea”. Prepoziția „*im* (cu, împreună, la, față de) este folosită în unele texte arhaice (Gen. 18:23; Iov 40:15; Ps. 73:5) cu sensul de „la fel ca și”. În acest caz, ar sublinia relația lor de soți, tovarăși de viață.

⁹ VULGATA *viro suo* (bărbatului ei); diverse traduceri influențate de Vulgata (în portugheză, spaniolă, catalană, engleză, lituaniană), dar și în bulgară (TZA 1871), arabă (Krtab el Hayyat 1988), turcă (TUR 1987), urdu (ERV-UR 2007). Traducerile românești după Vulgata (BLAJ 1760-1761; BLAJ 1795) au același sens: „bărbatului său”. La fel este redată expresia și în Traducerea Sinodală (Teoctist): „bărbatului său”. A se vedea și EDCR („bărbatului ei”).

**BLESTEMUL
NU-L PRIVEA
PE ȘARPE, CI PE
ACELA CARE-L
FOLOSISE
CA MEDIUM.
ȘERPILOR NU SE
HRĂNESCU
CU ȚĂRÂNĂ, CI SUNT
CARNIVORI. „A
MÂNCA ȚĂRÂNĂ”,
DESCRIE POZIȚIA
DUȘMANULUI
ÎNVINS.**

ISUS VINE!

Pastorul Aurel Neațu informează biserica despre noutățile apărute în mass-media adventistă și despre rezultatele vizitelor de evaluare ARACIP în învățământul confesional.¹

„Isus vine!” – în felul acesta s-au salutat mii de adventiști din peste două sute de țări, la sesiunea Conferinței Generale din St. Louis, Statele Unite ale Americii. „Isus vine! Implică-te!” – este și salutul meu pentru dumneavoastră cu această ocazie în care vă aduc vești bune din învățământul adventist românesc și din mass-media. Tot la fel de îmbucurătoare este și perspectiva finanțărilor pe care urmează să le primim în Biserica Adventistă din țară.

M-am întors săptămâna trecută din Statele Unite ale Americii,

după o călătorie care a început cu binecuvântarea de a privi poporul Domnului, o adunare în sărbătoare a îngerilor și a așteptătorilor lui Isus. Peste 22 de milioane de membri adventiști au fost reprezentați acolo de conducători și delegați din toate culturile principale ale lumii. Vă invit să citiți un scurt raport despre acea săptămână plină de lucrări în revista *Curierul Adventist* – <https://curieruladventist.ro/>

În ultima lună, la Uniune s-au creat trei noi platforme misionare pentru telefoanele mobile. Sub coordonarea pastorului Balla Lorand, Departamentul Grupuri Etnice a publicat două aplicații de radio în limba maghiară, pentru iOS și Android. Și pastorul Marius Bratu, director al Asociației Sola Scriptura, a dezvoltat pentru Android o aplicație care conține cursuri de la solascriptura.ro. O altă aplicație este în lucru la Departamentul Isprăvnicie. Ea îi va ajuta pe copii să-și organizeze activitățile de zi cu zi, oferind și rapoarte pentru părinți. În vara aceasta, în cadrul aceluiași departament, sperăm să publicăm o aplicație pentru dăruire, sub coordonarea pastorului Ciprian Șandru. Instrumentele apărute recent se alătură celorlalte cinci aplicații existente, pe care avem rugămintea să le promovați de la amvon și pe platformele sociale, pentru ca mulți să cunoască adevărul Bibliei și să fie mântuiți în Isus Hristos.

Ultima știre din mass-media adventistă este că am primit o nouă licență pentru emisie radio în FM, în orașul Turnu Măgurele. Pe frecvența de 100,6 FM, în sudul județului Teleorman, vom emite programe RVS. La sfârșitul lunii trecute, Speranța TV a sărbătorit 15 ani de emisie neîntreruptă. Prezent la concertul aniversar, pastorul Georgel Pirlitu a arătat valoarea televiziunii adventiste, pentru care ne rugăm neîncetat să crească tot mai mult în cunoștință și orice pricepere, ca să deosebească lucrurile alese, până în ziua venirii lui Hristos (adaptare după Filipeni 1:9).

¹ <https://presedinte.adventist.ro/2022/07/01/mesajul-presedintelui-1-iulie-2022/>

Organizația bisericii la nivel european, Diviziunea EUD, a aprobat 7 milioane de euro pentru misiune și educație în țările pe care le deservește. S-au publicat criteriile de obținere a granturilor de 4, respectiv 3 milioane de euro. O parte din aceste sume vor fi cheltuite în România, prin Uniune și cele șase Conferințe, și cred că, în felul acesta, dezvoltăm atât rețeaua de educație, cât și cultura noastră misionară.

Câteva informații actuale despre maturizarea învățământului adventist: În urma vizitei ARACIP la Liceul Eviss, din Moldova s-a autorizat această nouă instituție educațională, care își va deschide porțile în toamnă. Ministerul Educației va autoriza și grădinița, și școala noastră primară din Târgoviște, unde învață 20 de preșcolari, iar din septembrie, sperăm să avem două grupe de grădiniță, plus clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a. Și în orașele Botoșani și Pitești s-au autorizat grădinițe în incinta bisericilor adventiste din localitate, iar vizite din partea ARACIP urmează în cursul săptămânii viitoare la școala adventistă primară din Roman și la școala adventistă gimnazială din Podiș.

Am început să facem programări pentru evenimente la centrul din Stupini. Sperăm ca lucrările de reabilitare și de extindere să fie finalizate cât mai curând. Spre finalul anului, centrul va fi funcțional și va avea o capacitate de minimum 200 de paturi, în condiții bune de cazare. Vă informez că am primit și un ajutor de la Secretariatul de Stat pentru Culte, în valoare totală de peste 300 000 euro. Această finanțare nerambursabilă compensează parțial neajunsurile din perioada când edificiile noastre au fost confiscate și folosite de regimuri opresive pentru o perioadă de circa 50 de ani.

La ședința de comitet de miercuri, 29 iunie 2022, am analizat evoluția financiară a bugetelor bisericii în perioada inflației. Am revăzut și capitolul de intrări pentru criza din Ucraina. La nivel național, înregistrările colectelor din biserici au ajuns la aproape 350 000 euro, fără să includem aici donațiile directe, făcute de credincioși pentru refugiați, în România și dincolo de graniță.

Dumnezeu să vă dăruiască o zi de închinare cu răspunsuri din partea Cerului, iar Sabatul să vă aducă binecuvântare în familie și în casă. „Vă rugăm să fiți plăcuți lui Dumnezeu și vă îndemnăm în Numele Domnului Isus să sporiiți tot mai mult în privința aceasta. Traiți în pace între voi. Bucurați-vă întotdeauna. Rugați-vă neîncetat. Mulțumiți lui Dumnezeu pentru toate lucrurile, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, în Hristos Isus, cu privire la voi. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi cu toți! Amin” (adaptare după 1 Tesaloniceni 4:1; 5:13,16,17,28), ■

Aurel Neațu, președinte, Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România

**INFORMAȚII
ACTUALE
AUREL
NEAȚU**

IOSIF

I. Găsește cuvintele de mai jos ascunse în careu. Ele pot fi scrise pe verticală, pe diagonală, de la dreapta la stânga, de jos în sus. Exemplu – cuvântul **EVREI**.

EGIPT	FARAON	IOSIF	DREGATOR
PITAR	VIS	TALMACIRE	IMPARAT
TEMNITA	STRUGURI	PAHAR	COS
PAINE	EVREI		

E	R	T	Y	U	I	J	D	R	E	G	A	T	O	R
D	P	G	H	J	K	L	M	N	B	V	D	S	A	C
S	A	C	V	F	I	S	O	I	P	O	I	U	Y	T
Y	H	E	R	T	A	Y	U	K	O	L	P	M	U	G
Q	A	S	A	X	Z	R	C	I	V	B	N	M	L	K
E	R	F	G	H	N	M	A	V	N	Y	U	I	O	L
S	T	R	U	G	U	R	I	O	N	M	V	C	D	S
Q	D	S	F	V	B	N	M	S	N	J	E	N	B	H
E	A	E	R	C	D	T	P	I	G	E	V	T	E	I
I	C	O	S	U	E	K	A	V	Y	T	R	A	R	G
A	S	D	V	M	V	B	H	L	N	M	J	R	K	L
C	V	B	N	V	E	R	A	U	M	J	I	A	O	P
P	J	I	W	C	V	B	R	N	C	A	D	P	N	J
Y	T	G	Y	B	P	K	N	J	G	R	C	M	I	K
A	E	R	T	R	A	T	I	P	E	R	T	I	H	J
L	K	J	H	G	I	D	C	B	V	C	N	H	R	O
E	R	T	Y	U	N	B	N	M	J	K	L	I	U	E
Z	S	D	R	T	E	V	R	E	I	T	Y	U	J	M

II. Folosiți cheia de alături pentru a descifra următorul verset și spuneți ce înseamnă:

EXEMPLU:

H A I N A L U I I O S I F
23 11 24 34 11 32 45 24 24 35 43 24 21

_____ - _____
14 35 33 34 45 32 43 11 33 24 33 11 24 11 14 11 45 22 15

_____!"
45 34 21 24 45

Această expresie înseamnă: _____
24 35 43 24 21

CHEIA:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I	J
3	K	L	M	N	O
4	P	R	S	T	U
5	V	Z			

Alina Chirileanu,
director asistent în cadrul
Departamentului Copii,
Uniunea de Conferințe

IOSIF
"DOMNUL SA-MI MAI ADAUGE UN FIU!"
Geneza 30:24
Răspuns:

E	R	T	Y	U	I	J	D	R	E	G	A	T	O	R
D	P	G	H	J	K	L	M	N	B	V	D	S	A	C
S	A	C	V	F	I	S	O	I	P	O	I	U	Y	T
Y	H	E	R	T	A	Y	U	K	O	L	P	M	U	G
Q	A	S	A	X	Z	R	C	I	V	B	N	M	L	K
E	R	F	G	H	N	M	A	V	N	Y	U	I	O	L
S	T	R	U	G	U	R	I	O	N	M	V	C	D	S
Q	D	S	F	V	B	N	M	S	N	J	E	N	B	H
E	A	E	R	C	D	T	P	I	G	E	V	T	E	I
I	C	O	S	U	E	K	A	V	Y	T	R	A	R	G
A	S	D	V	M	V	B	H	L	N	M	J	R	K	L
C	V	B	N	V	E	R	A	U	M	J	I	A	O	P
P	J	I	W	C	V	B	R	N	C	A	D	P	N	J
Y	T	G	Y	B	P	K	N	J	G	R	C	M	I	K
A	E	R	T	R	A	T	I	P	E	R	T	I	H	J
L	K	J	H	G	I	D	C	B	V	C	N	H	R	O
E	R	T	Y	U	N	B	N	M	J	K	L	I	U	E
Z	S	D	R	T	E	V	R	E	I	T	Y	U	J	M

Răspuns:

ADEVĂRATA EDUCAȚIE...

„Adevărata educație cuprinde instruirea fizică, mintală și morală,
care va dezvolta toate capacitățile până la cel mai înalt nivel,
astfel încât să-l puteți sluji lui Dumnezeu
și să lucrați în folosul omenirii.”

Ellen G. White,
Fundamentele educației creștine, p. 387

ADMITERE 2022

5-12 SEPTEMBRIE

**Asistență
socială**

**Teologie
adventistă
pastorală**

**Pedagogia
învățământului
primar
și preșcolar**

**Școala
Postliceală
Sanitară
„Doctor Luca”
Cernica**

58384

021 369 53 50
0744 685 123
uadventus.ro

0744 157 723
fb.com/scoalapostliceala
drlucacernica

